

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Matěj Holoubek

Nedovolené ozbrojování

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

Katedra trestního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu) : [27.4.2023]

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval/a samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 143 254 znaků včetně mezer.

V Praze dne 27.4.2023

[Vlastnoruční podpis]

Matěj Holoubek

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval jednak vedoucímu práce panu JUDr. Jiřímu Krupičkovi, Ph.D. a pak celé své rodině, za jejich trpělivý a podnětný přístup při psaní této práce.

Úvod.....	8
1. Vývoj právní úpravy	10
1.1 Nejstarší právní úprava.....	10
1.2 Zbrojní patent	11
1.3 Zákon na ochranu republiky.....	13
1.4 Nedovolené ozbrojování v době nesvobody	14
1.5 Nedovolené ozbrojování po vzniku České republiky	16
2. Platná právní úprava	18
2.1 Mezinárodní právní úprava	18
2.1.1 Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a proti obchodování s nimi.....	18
2.1.2 Mezinárodní sledovací nástroj (ITI) a Akční program OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi	19
2.1.3 Smlouva o obchodu se zbraněmi.....	19
2.1.4 Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí.....	19
2.2 Evropské právo.....	20
2.2.1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 ze dne 24. března 2021 o kontrole nabývání a držení zbraní	20
2.2.2 Prováděcí nařízení a směrnice	20
2.3 Správní právo	21
2.3.1 Zákon o střelných zbraních a střelivu.....	21
2.3.2 Báňský zákon	22
2.3.3 Podzákonné předpisy.....	22
2.4 Trestní právo	23
3. Nedovolené ozbrojování a související jevy v číslech	27
3.1.1 Policejní statistika	27
3.1.2 Srovnání registrované kriminality v oblasti nedovoleného ozbrojování se sousedními státy	29
3.1.3 Počet skutků spáchaných s nelegálně drženou zbraní	31

3.2 Justiční statistiky	34
3.2.1 Statistika státního zastupitelství	34
3.2.2 Celkový počet vyřízených trestných činů a odsouzených osob	35
3.2.3 Typy ukládaných trestů, skladba odsouzených podle věku a podle pohlaví.....	36
3.2.4 Nedovolené ozbrojování právnických osob	38
3.3 Další informace týkající se zbraní	39
3.3.1 Zadržené zbraně a další nakládání s nimi.....	39
3.3.2 Počet držitelů zbrojních průkazů a počet zbraní	39
3.3.3 Počet zbraní odevzdaných při amnestii	42
3.4 Nedovolené ozbrojování v České republice	44
4. Běžné metody nelegální výroby zbraní a některé typy nelegálně vyráběných zbraní	46
4.1 Krátce k některým významným způsobům nelegální výroby zbraní	46
4.2 Nejvýznamnější typy podomácku vyráběných zbraní	49
4.2.1 Slamfire brokovnice a další jednoduché zbraně.....	49
4.2.2 Samopal Luty	51
4.3 Výroba zbraní ze znehodnocených, upravených a expanzních zbraní – reaktivace a konstrukční úpravy	52
4.3.1 Reaktivace znehodnocených zbraní	53
4.3.2 Zbraně upravené na expanzní nebo na systém Flobert	54
4.3.3. Zbraně vyrobené z původně expanzních zbraní	56
5. 3D tištěné zbraně a další moderní technologie domácí výroby zbraní.....	58
5.1 První výskyt 3D tištěných zbraní	58
5.1.1 3D tisk, jeho základní charakteristika a typy filamentů	60
5.3 Důvod rozšíření – Spojené státy americké	61
5.4 Aktuální úroveň 3D tištěných zbraní	63
5.4.1 FGC-9.....	64
5.4.2 ECM – elektrochemická výroba.....	66

5.4.3 Liberator 12k	67
5.4.4 Očekávaný vývoj.....	68
5.5 3D tištěné lowery zbraní, zásobníky a příslušenství zbraní	68
5.5.1 3D tištěné zásobníky	69
5.6 3D Tištěné zbraně v České republice	73
6. Zhodnocení rizika vyplývajícího z rozšíření používání 3D tisku k výrobě zbraní a jak mu čelit.....	74
6.1 Jak riziku rozšíření 3D tištěných zbraní čelit?	75
7. Závěr	77

Úvod

Atentát na Šinzó Abeho z července 2022¹, útok ve Fakultní nemocnici Ostrava z prosince 2019², útok na synagogu v Halle v říjnu 2019³ a útoky ve Francii v roce 2015⁴. Všechny tyto útoky měly rozdílné motivace, způsob provedení a cíle, jedno je však spojuje. Použití nelegálně držených zbraní, které byly využity jako nástroj trestné činnosti. Odlišné byly i způsoby získání zbraní a jejich „kategorie“ v oblasti nedovoleného ozbrojování. Od nákupu továrně vyrobených zbraní propašovaných z Balkánu na černý trh v Bruselu⁵ přes použití zbraně znehodnocené řezem upravené do funkční podoby⁶ po domácí výrobu zbraní.^{7,8} Právě potenciální následky zneužití zbraní jejich nelegálními držiteli nás nutí brát hrozbu nelegálních zbraní vážně a věnovat se jí.

Tato diplomová práce si klade za cíl uvést do problematiky nedovoleného ozbrojování, vytyčit některé nedostatky právní úpravy, popsat registrovaný rozsah tohoto problému, proč je složitá jeho registrace a seznámit čtenáře s problematikou využívání technologií 3D tisku v oblasti nedovolené výroby zbraní, zároveň s porovnáním této metody vůči ostatním již dostupným metodám obstarávání si zbraní a střeliva.

¹Shinzo Abe: How the former Japan PM's assassination unfolded. *BBC News* [online]. 2022 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-62094363>

²Ve Fakultní nemocnici Ostrava se střílelo. Pachatel se střelil do hlavy, při převozu do nemocnice zemřel. In: *Radiožurnál* [online]. 10. 12. 2019 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/ve-fakultni-nemocnici-ostava-se-strilelo-pachatel-se-strelil-do-hlavy-pri-8121404>

³Dva mrtví po střelbě v Sasku-Anhaltsku. Podle médií útočil mladý německý antisemita. In: *ČT24 - Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR - Česká televize* [online] [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2946770-utocnik-pred-synagougou-v-nemecku-zastrelil-dva-lidi-a-je-na-uteku>

⁴Paris attacks of 2015 | Timeline, Events, &Aftermath | Britannica. In: [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Paris-attacks-of-2015>

⁵ „European security forces have been slow to recognize that there is a widespread problem arising out of the huge amounts of assault rifles and ammunition left unaccounted for after the various Balkan upsets,” says Brian Johnson-Thomas, an arms trafficking expert who has worked for the UN Security Council and the European Commission on tracking guns from the Balkans into the rest of Europe.“ *How Europe's Terrorists Get Their Guns* [online] [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://time.com/how-europes-terrorists-get-their-guns/>

⁶ „Všichni se shodují na tom, že ta úprava, která řez způsobila schopným střelby, byla poměrně sofistikovaná, to znamená dobře udělaná. Nemohu potvrdit, že ten řez do pistole schopné střelby upravil pachatel. Tuhle informaci zatím nemáme,” řekl Radiožurnálu krajský policejní ředitel Tomáš Kužel.“ Střelec z ostravské nemocnice použil speciálně upravenou zbraň. Podle policie se zasekávala. In: *iROZHLAS* [online] [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ostava-strelba-pistole-policie_2001211204_pj

⁷ „The man suspected of killing former Japanese premier ShinzoAbe with a hand-made gun on Friday could have made the weapon in a day or two after obtaining readily available materials such as wood and metal pipes, analysts say.“ PARK, Ju-min a Daniel LEUSSINK. The DIY gun used to kill Japan'sAbe was simple to make, analysts say. *Reuters* [online]. 2022 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/diy-gun-used-kill-japans-abe-was-simple-make-analysts-say-2022-07-09/>

⁸ „Not withstanding the significance of the attack in the evolution of right-wing terrorism, the Halle attack most likely will be remembered as historically significant for apparently being the first time a terrorist ever used homemade firearms, some with 3D-printed components.“ HUMMEL, Kristina. The Halle, Germany, Synagogue Attack and the Evolution of the Far-Right Terror Threat. In: *Combating Terrorism Center at West Point* [online]. 18. 12. 2019 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://ctc.westpoint.edu/halle-germany-synagogue-attack-evolution-far-right-terror-threat/>

Práce je rozdělena na šest kapitol a jejich podkapitoly.

V první kapitole je nastíněna stručná historie právní úpravy problematiky, se zaměřením zejména na století dvacáté, až k dnešní právní úpravě, která je rozebrána v následující kapitole.

V kapitole druhé dochází k nastínění platné vnitrostátní právní úpravy související s nedovoleným ozbrojováním, s důrazem kladeným na trestní zákoník, a zmínkami o zákoně o zbraních a střelivu, na něj navazujících předpisech a báňském zákonu. Mimo to též uvedení mezinárodních a evropských právních předpisů, které mají na problematiku vliv.

Kapitola třetí je věnována popsání a rozboru zachyceného stavu v oblasti nedovoleného ozbrojování, jednak pomocí statistik kriminality v České republice a sousedních státech, dále pomocí justičních statistik a nakonec pomocí statistik týkajících se zbraňových amnestií, počtu držitelů zbrojních průkazů a počtu zbraní v České republice.

Čtvrtá kapitola řeší některé metody výroby nelegálních zbraní, se zaměřením zejména na zneužití expanzních a znehodnocených zbraní pro účely nelegální výroby zbraní. Dále se věnuje některým rozšířeným typům nelegálních zbraní vyrobených improvizovaně, jako je například samopal Luty nebo takzvané slamfire brokovnice.

Pátá kapitola se věnuje technologii 3D tisku v oblasti nedovoleného ozbrojování. Jak se tato technologie vyvinula v oblasti nedovoleného ozbrojování a na jaké úrovni jsou dnes 3D tištěné zbraně. Spolu s 3D tiskem se věnuje okrajově i technologii CNC strojů zaměřených na výrobu neregistrovaných zbraní a důvodům, proč se tyto technologie rozšířily.

Šestá kapitola hodnotí rizika vyplývající z rozmachu 3D tisku.

1. Vývoj právní úpravy

Pro uchopení problematiky nedovoleného ozbrojování je podle mého významné alespoň ve zkratce představit vývoj příslušné právní úpravy, a to zejména s ohledem na to, že některé problematické fenomény jsou přímým důsledkem právní úpravy. Nejprve jde spíše o obecnou úpravu držení zbraní, až později, v 19. století, se objevuje nedovolené ozbrojování, tak jak ho známe dnes.

1.1 Nejstarší právní úprava

Mezi první právní úpravu zbraní patří Svatováclavská smlouva z roku 1517, a to konkrétně vzhledem k obsahu článku 30: „*30. Item což je ručnic dotýče, ode všech tří stauo[v] takto jest svoleno: Aby žádná osoba z žádného stavu, též také i žádný člověk obecní s žádnú ručnicí nejezdil a nechodil více buďto v městech v městečkách, ve všech ani po cestách a silicích, a to konečně do Vánoc najprv příštích. Pakli by kto z kteréhožkoli stavu anebo i člověk sedlský a obecní po Vánocech byl postižen, an s jakú ručnicí jede anebo jde, k tomu každému má saženo býti jakožto k člověku lotrovskému a ve zlém podezřelému kterýž práva užiti nebude moci. Než pro potřebu války ručnice všickni lieé všech stavuo[v] míti mohú a svých domích, tak aby takovým nepřátelóm takovými ručnicemi odpírati a odolováti mohli.*“⁹

Z pohledu dnešního práva vidíme, že jde o úpravu držení a nošení palných zbraní, a to tak, že každý stav může palné zbraně dnešní terminologií držet, s územním omezením na vlastní nemovitosti, ovšem zakazuje se nošení palných zbraní. Držení je umožněno za účelem ochrany zdraví, života a majetku v době války.

Za nejstarší komplexní právní úpravu držení zbraní považuje Bartošek¹⁰ Smlouvu o ručnicích z roku 1524. Nejprve v předmluvě dochází k vymezení, proč omezit nošení a používání ručnic. „*Ručnice jest braň velmi ukrutná, a tak nekřesťanská i nemušská, více ke zlému nežli k dobrému, neb se jimi mnoho nestatečných a nerozšafných mordův (i těm, což se s nimi obírají) přihází. A protož jest dobře a chvalitebně v tomto království té střelby zlé užívání zapovědino.*“¹¹ Je přímo stanoveno, že se zákaz nošení vztahuje na dlouhé i krátké zbraně a že platí pro všechny stavy. Smlouva o ručnicích dále stanovuje pokuty nebo způsoby potrestání

⁹KREUZ, Petr a Ivan MARTINOVSKÝ, eds. *Vladislavské zřízení zemské a navazující prameny: (Svatováclavská smlouva a Zřízení o ručnicích); edice.* Dolní Břežany: Scriptorium, 2007, s. 278.

¹⁰BARTOŠEK, Jan a Milena BAČKOVSKÁ. *Zbraně a střelivo.* V Praze: C.H. Beck, 2021, s. 44.

¹¹Zřízení o ručnicích, folio 1v. In: [cit. 14.12.2022].

Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/edicni/edice/d47e439c-fdb0-4653-9ce2-3a0ae8c584dc/plny-text/s-apatem/folio/1v>

podle toho, jakým způsobem a kým byla ustanovení porušena, od sta kop grošů osobou z panského stavu po vězení pro osoby poddané, za které jejich vrchnost nechce zaplatit pokutu. Opět jsou zbraně povoleny k držení za účelem obrany, případně pro nahánění zločinců, k tomu ovšem za předpokladu, že k takovému použití má držitel list s pečeti od své vrchnosti, což lze vzdáleně přirovnat k dnešním zbrojním průkazům. Zbraně mají být v době, kdy nejsou využívány, uskladněny v hradech, tvrzích, městech či domech.

Z trestněprávního hlediska je zajímavé zejména obligatorní ukládání trestu smrti za použití palné zbraně k vraždě, a to i v případě pokusu, ať už se zásahem zamýšlené oběti, nebo bez, dokonce i v případě, kdy k výstřelu navzdory pokusu o něj nedošlo. Smlouva ovšem uvádí nutnost prokázat pachateli úmysl. „*Jestliže by kdo k komu z ručnice, buď jda, neb jeda s ní, na cestě aneb na kterémžkoli místě, směřil a zapálil a z ní vystřelil aneb nevystřelil, buď to že by se i chybil, aneb koho z ní postřelil, buď z panského, rytířského neb městského stavu, i sedlského, aneb jakéžkoli povahy člověk, ten a takový každý, kdož by se toho dopustil, poněvadž by se to zřetelně našlo, že by ho chtěl z té ručnice o jeho bezhrdlé připravit, aby hrdlo bez milosti ztratil*“...¹²

1.2 Zbrojní patent

Jak uvádí Bartošek¹³, císařský patent č. 223/1852 ř. z. ze dne 24. října 1852¹⁴, o ustanoveních týkajících se výroby, obchodu a držení zbraní a věcí muničních a nošení zbraní (zbrojní patent), je první moderní právní regulace nakládání se zbraněmi. K tomu rovnou zmiňuje i skutečnost, že s drobnými změnami platil zbrojní patent na území dnešní České republiky téměř sto let.

Ohledně nedovoleného ozbrojování nás zajímají zejména ustanovení trestní v částce IV. zbrojního patentu. V ustanovení § 29 zbrojního patentu je trestáno nedovolené zhotovení zbraně a věcí muničních pod trestem vězení v době od jednoho do čtrnácti dní, a nedovolený ochod se zbraněmi a municí vězením od tří dnů do jednoho měsíce a propadnutí věci. V ustanovení § 30 zbrojního patentu je trestána výroba zbraně nebo munice bez povolení ve větším množství, jednání má být trestáno propadnutím věci a vězením od tří měsíců do jednoho roku. Držení zbraně nebo munice bez povolení má být podle ustanovení § 32

¹² Ibid.

¹³ BARTOŠEK, Jan a Milena BAČKOVSKÁ. *Zbraně a střelivo*, s. 45.

¹⁴ Císařský patent 223/1852 ř.z. týkající se ustanovení o výrobě zbraní a munice, o obchodu s nimi a jich držení, jakož i o nošení zbraně úplné a aktuální znění. In: *ASPI* [online] [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/18/1/2>

zbrojního patentu trestáno peněžitou pokutou nebo vězením od tří dnů do jednoho měsíce a vždy propadnutím zbraně nebo munice.

K problematice nedovoleného ozbrojování se vztahuje i zákon č. 117/1852 ř. z.¹⁵, trestní zákon o zločinech, přečinech a přestupcích, konkrétně ustanovení § 372 tohoto zákona, které se jako blanketní norma vztahuje k zbrojnímu patentu a trestá výrobu nebo opravení zbraní zakázaných zbrojním patentem, za což stanovuje sazbu od tří dnů do jednoho měsíce vězení. Zbraně zakázané zbrojním patentem jsou uvedeny v ustanovení § 2 zbrojního patentu, jde například o některé chladné zbraně, trombony (zbraň s rozšířeným ústím hlavně), zákeřné zbraně, větrovky, ruční granáty, terceroly v celkové délce pod sedm vídeňských palců. Tercerolou se rozumí malá pistole, často se sklopnou dýkou. Délka sedm vídeňských palců (přibližně 180 mm) je takzvaná zákonná délka, nad kterou nebylo třeba zvláštní povolení k výrobě a držení zbraně. Tomuto se výrobci často přizpůsobili nabízením kapesních zbraní s delší hlavní.¹⁶

Obrázek 1 - Pistole Mars 6,35 mm v tzv. „zákonné délce“

¹⁵Zákon 117/1852 ř.z. Trestní zákon o zločinech, přečinech a přestupcích úplné a aktuální znění. In: *ASPI* [online] [cit. 15.12.2022].

Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/17/1/2?vtextu=372×lice=31.03.1929>

¹⁶Pistole Mars 6,35 v tzv. „zákonné délce“ VHU PRAHA. In: [cit. 15.12.2022].

Dostupné z: <https://www.vhu.cz/exhibit/pistole-mars-635-mm-v-tzv-zakonne-delce/>

Z dnešního pohledu je pozornosti hodné i ustanovení § 373 trestního zákona, které stanovuje povinnost zabezpečit nabitě zbraně před dětmi a dalšími neopatrnými a nezkušenými osobami, s tresty od jednoho týdne do jednoho měsíce vězení. Zajímavé je zejména tím, že obdobnou povinnost dnes stanovuje zákon o zbraních a střelivu a nařízení vlády č. 217/2017 Sb., o požadavcích na zabezpečení zbraní.

1.3 Zákon na ochranu republiky

Vzhledem k okolnostem vzniku samostatného československého státu a jako přímou reakci na atentát na ministra financí JUDr. Aloise Rašína, za účelem ochrany republiky a jejích ústavních činitelů byl přijat zákon na ochranu republiky č. 50/1923 Sb.¹⁷ Pro tuto práci má význam zejména ustanovení § 13 nedovolené ozbrojování v hlavě třetí nazvané Ohrožování míru v republice a vojenské bezpečnosti její. Oproti předchozí úpravě je tato úprava zaměřena v prvním odstavci zejména na vojenské zbraně, hovoří o dělu, kulometu, minometu, ručním granátu nebo plamenometu, případně zbraních podobné účinnosti, terminologií dnešní trestněprávní úpravy o zbraních hromadně účinných. Dále trestá hromadění ručních zbraní, střeliva, třaskavin pro vojenské účely nebo vytváření a výcvik ozbrojených skupin. Překvapivě mírná je trestní sazba pouze v rozsahu od jednoho měsíce do jednoho roku. V odstavci druhém se sazba zvyšuje v návaznosti na přímý úmysl vzpoury od šesti měsíců do pěti let. Odstavec třetí stanovuje trest za vědomou účast v ozbrojené skupině za účelem vzpoury. Čtvrtý odstavec stanovuje oznamovací povinnost k nedovolenému ozbrojování a trestá jeho neohlášení. Pátý odstavec umožňuje vyhlášení zbraňové amnestie.

Během první republiky byl dále připraven zákon o zbraních a střelivu č. 81/1938 Sb., moderní předpis, který měl nahradit zbraňový patent. V ustanovení § 4 zakazuje výrobu zbraní a střeliva i jen pro vlastní potřebu osobám, které nemají příslušné oprávnění. V ustanovení § 32 upravoval soudní přestupky, a to výrobu, obchod a hromadění zvláště nebezpečných zbraní bez povolení. Za zvláště nebezpečné zbraně jsou považovány zbraně vojenské (děla, kulomety, ruční granáty, minomety atd.) a zbraně zákeřné. Nedovolená výroba zbraní, které nejsou považovány za zvláště nebezpečné, by zřejmě byla trestána podle § 33 jako správní přestupek peněžní pokutou nebo vězením. Zákon měl podle § 41 nabýt účinnosti dnem stanoveným vládou v nařízení. Toto nařízení nebylo nikdy vydáno, a to vzhledem ke geopolitické situaci, ústící v Mnichovskou dohodu a zánik první republiky.

¹⁷Zákon č. 50/1923 Sb. - Beck-online. In: [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjzgizv6njqfzygmmjtfuya>

1.4 Nedovolené ozbrojování v době nesvobody

Za období Protektorátu Čechy a Morava bylo podle Bartoška jednak „vydáno Nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě č. RP 20/39 ze dne 1. 8. 1939, o držení zbraní v území Protektorátu Böhmen und Mähren. Toto nařízení v zásadě požadovalo odevzdání všech zbraní s výjimkou zbraní v držení protektorátních orgánů, loveckých zbraní (do počtu pěti kusů), malorážek a muzeálních zbraní.“¹⁸ a také byly zásadně zpřísněny ukládané tresty za nedovolené ozbrojování, kdy základním trestem byl trest smrti.

Po komunistickém převratu v roce 1948 dochází v oblasti nedovoleného ozbrojování k následujícímu vývoji. Dne 6. října 1948 je přijat zákon na ochranu lidově demokratické republiky č. 231/1948 Sb., který upravuje nedovolené ozbrojování v ustanovení § 29, a to prakticky totožně s úpravou v prvorepublikovém zákoně na ochranu republiky, s tím rozdílem, že je stanovena třikrát přísnější trestní sazba v prvním odstavci (přechovávání zbraní hromadně účinných, hromadění ručních zbraní nebo střeliva), tedy rozmezí tří měsíců až tří let.

Dále je přijat zákon č. 162/1949 Sb., o zbraních a střelivu, který nahrazuje zbrojní patent. Tento zákon obsahuje nová trestní ustanovení, která se týkají výroby zbraní či střeliva bez povolení nebo obchodování s nimi bez příslušného oprávnění, a to v ustanovení § 20. Oproti zbrojnímu patentu jsou zde opět zejména přísnější sazby, a to od tří měsíců do tří let tuhého vězení. V ustanovení § 21 je řešeno mimo jiné držení, výroba a opatřování sobě nebo jinému vojenských a zakázaných zbraní bez oprávnění, zajímavý je relativně mírný trest vězení do jednoho roku. Trestní ustanovení tohoto zákona jsou však účinná jen krátce (pět měsíců).

Důvodem je to, že v rámci právníkové dvouletky je přijat trestní zákon č. 86/1950 Sb., který ruší i zákon č. 231/1948 Sb. Ustanovení vztahující se k nedovolenému ozbrojování a výrobě zbraní bez povolení jsou tak poprvé v jednom právním předpisu. Trestní zákon upravuje nedovolené ozbrojování v ustanovení zvláštní části oddílu pátého, § 120, který postihuje v odstavci prvním písmenu a) držení zbraně hromadně účinné nebo jejích nezbytně potřebných součástí, a v písmenu b) hromadění zbraní, střeliva nebo výbušnin. Za obě písmena hrozí trest odnětí svobody na jeden rok až pět let, tato sazba je od prvního ledna 1957 zákonem č. 63/1956 Sb. změněna na až pět let, je tedy vypuštěna spodní hranice trestu. Oproti dnešní úpravě je samostatně upravena výroba zbraní bez povolení a obchodování s nimi bez

¹⁸BARTOŠEK, Jan a Milena BAČKOVSKÁ. *Zbraně a střelivo*, s. 46.

povolení, a to v § 196, kdy je zdůrazněno v právní větě z 3 Tk 174/51¹⁹, že držení zbraní do tohoto ustanovení nespadá, právě s ohledem na existenci § 120.

V roce 1961 je přijat nový trestní zákon, a to zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve kterém je nedovolené ozbrojování upraveno ve zvláštní části, a to části čtvrté, konkrétně v ustanovení § 185. To zní:

„(1) Kdo bez povolení

a) sobě nebo jinému opatří nebo přechovává zbraň hromadně účinnou nebo součástky, jichž je k užití takové zbraně nezbytně třeba, nebo

b) hromadí, vyrábí anebo sobě nebo jinému opatřuje zbraně, střelivo nebo výbušiny, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.“

V této podobě se úprava nedovoleného ozbrojování blíží dnešní, přesto zaujme, že výroba nebo obstarání jedné palné zbraně nenaplnuje tuto skutkovou podstatu, pokud nejde o zbraň hromadně účinnou. Nedovolená výroba nebo obstarání jedné zbraně je totiž upraveno v zákoně č. 150/1969 Sb., o přečinech, konkrétně v ustanovení § 6 písmenu b). Po novele č. 46/1973 Sb. je k výrobě nebo obstarání přidáno i přechovávání. Tato skutková podstata je přidána do § 185 zákona č. 140/1961 Sb. od 1. ledna 1992, zjevně v souvislosti se zrušením zákona o přečinech k 30. červnu 1990. Od 1. ledna 1992 prochází tato úprava několika drobnými změnami spíše legislativně technického charakteru, například typu nahrazení slov „*branné pohotovosti státu*“ za „*stavu ohrožení nebo válečného stavu*“ v souvislosti s přijetím ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

Co se týče samotného držení zbraní, zde je zákon č. 162/1949 Sb., o zbraních a střelivu, nahrazen zákonem č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu. V tomto zákoně jsou pro námi řešenou problematiku významná zejména dvě ustanovení. Jednak jde o ustanovení § 28, který řeší historické zbraně do roku výroby 1870 a jejich přesné repliky. Tyto zbraně bylo možno nabýt do vlastnictví bez dalšího, pokud ji nabývala svéprávná osoba starší 18 let. Po roce

¹⁹Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu 91/1951 svazek 6 ročník 1951 str. 169.

1989 došlo k masivnímu přílivu replik perkusních revolverů (což vedlo mimo jiné k rychlému rozšíření westernové střelby), o kterém neexistují přesné údaje co do počtu prodaných kusů, odhadují se desetitisíce, z čehož byl po změně právní úpravy zaregistrován jen zlomek.

Druhé významné ustanovení je § 37, týkající se znehodnocování zbraní, ve spojení s § 28 vyhlášky federálního ministerstva vnitra č. 10/1984 Sb., kterou se vydávají podrobnější předpisy o zbraních a střelivu. Proces znehodnocení zbraně, jak je v těchto předpisech popsán, byl podle mého názoru nedostatečně kontrolován. Je vyžadováno pouze předložení potvrzení o znehodnocení u orgánu, který znehodnocení povolil pro vyškrtnutí zbraně z evidence, aniž by došlo k fyzické kontrole zbraně, tedy ověření, že k znehodnocení opravdu došlo. V době přijetí se úprava mohla jevit jako dostačující vzhledem k omezeným počtům znehodnocovaných zbraní, po roce 1989 a dále však jejich počet násobně vzrostl. Nedostatkem je i neexistence technických požadavků na znehodnocení. Problémová je z dnešního pohledu skutečnost, že znehodnocená zbraň mizí z evidence.

Rozmach znehodnocených zbraní byl důsledkem sametové revoluce a vůbec konce studené války, kdy se začaly vyprodávat významné zásoby zbraní vytvořené pro případ válečného konfliktu se západem. Část těchto zbraní končila jako znehodnocená, stejně jako některé hlavní části zbraní, například náhradní hlavně pro univerzální kulomet vzor 59. Problém byl jednak v nedostatečné kontrole znehodnocování a dále v možnostech uvést zbraň (typicky znehodnocený samopal vzor 58) zpět do střelbyschopného stavu pomocí volně prodejných náhradních dílů a znehodnocených hlavních částí jiných zbraní. Uvádění zbraně do původní podoby po proběhnuvším znehodnocení však vyžadovalo velkou manuální zručnost, znalost zbraně a poměrně významné náklady, nešlo o jednoduchou metodu. Přesto Planka hovoří v souvislosti se znehodnocenými vojenskými zbraněmi o „*zlaté éře výroby ilegálních zbraní*.“²⁰

1.5 Nedovolené ozbrojování po vzniku České republiky

Mezera ohledně volného prodeje napodobenin historických zbraní byla uzavřena přijetím zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Dalším významným krokem pro omezení nedovoleného ozbrojování, který Bartošek popisuje jako velmi úspěšný, bylo vyhlášení zbraňové amnestie. „*Tyto tuzemské amnestie, které se od přijetí zákona č. 288/1995 Sb. periodicky opakují při větších novelizacích zákona o zbraních (přičemž jsou však vždy*

²⁰ PLANKA, Bohumil a KOLEKTIV. *Kriminalistická balistika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 188.

časově omezené, a to nejčastěji na dobu šesti měsíců), umožňují v případě, že osoba, která nelegální zbraň odevzdá a zároveň získá standardním způsobem příslušná oprávnění (zbrojní průkaz atd.), aby si taková osoba tuto zbraň ponechala jako již legálně drženou. Též díky tomu měly tyto amnestie v České republice vždy poměrně vysokou úspěšnost, neboť na rozdíl od mnoha zahraničních iniciativ obdobného typu poskytovaly k odevzdání zbraně též právě tuto dodatečnou „motivaci“ v podobě možnosti zlegalizování a ponechání si dané zbraně, a to vedle samotného zániku trestnosti jejího nelegálního držení.“²¹ Konkrétně bylo od 1. března 1996 do 31. srpna 1996 odevzdáno 3 704 zbraní kategorie A, B nebo C.²²

Až 28. června 1996 byla přijata úprava technických požadavků na znehodnocené zbraně. Šlo o vyhlášku ministerstva hospodářství o způsobu a technologickém postupu při znehodnocování zbraní a výrobě řezů zbraní č. 216/1996 Sb. účinnou od 1. září téhož roku. Výrazně se tím omezila možnost nelegálně reaktivovat znehodnocené zbraně, přesto bylo nezbytné zavést přísnější úpravu.

V roce 2002 je přijat zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních). Vznik tohoto zákona je důsledkem snahy České republiky vstoupit do (dnešní) Evropské unie, kdy je předchozí úprava označena za nekompatibilní s právem Evropských společenství.²³ Tento zákon je po novelizacích považován za jeden z nejlepších na světě, co do úpravy civilního držení zbraní.²⁴ V novelizované podobě je účinný i dnes.

Spolu s přijetím nového zákona o zbraních byla přijata také nová vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou se stanoví postup při znehodnocování a ničení zbraně, střeliva a výrobě jejich řezů č. 371/2002 Sb. Ta směřovala k sjednocení technologických postupů znehodnocování zbraní s právem Evropských společenství.

²¹BARTOŠEK, Jan a Milena BAČKOVSKÁ. *Zbraně a střelivo*, s. 48.

²²Zbraňová amnestie - Policie České republiky. In: [cit. 16.12.2022].

Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/zpravodajstvi-jen-jmk-zbranova-amnestie.aspx?fbclid=IwAR1FFQsvAe0M3WVapo0ahIsOKubwu_8qIVUpON15JIEzIvPo77WBNqGWWkM

²³ Důvodová zpráva - vládní návrh zákona o zbraních a střelivu- tisk č. 1071. In: [cit. 27.02.2023]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=3&t=1071>

²⁴ BARTOŠEK, Jan a Milena BAČKOVSKÁ. *Zbraně a střelivo*, s. 49.

2. Platná právní úprava

K porozumění právní úpravě nedovoleného ozbrojování je třeba přistoupit k němu komplexně, vzhledem ke skutečnosti, že se ho týkají právní předpisy z více oblastí práva, od práva mezinárodního, evropského až po správní a především trestní právo.

2.1 Mezinárodní právní úprava

Nedovolené ozbrojování a nelegální obchod se zbraněmi mají celosvětový dopad a význam, proto na jejich potírání existují mezinárodní instrumenty. Další mezinárodní instrumenty jsou používány například pro definici výbušnin. Do budoucna lze očekávat další úpravu, právě s ohledem na rozvoj technologií použitelných pro nedovolené ozbrojování.

2.1.1 Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a proti obchodování s nimi

Prvním takovým instrumentem je *Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a proti obchodování s nimi* (protokol o zbraních, vyhlášen sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 76/2013 Sb. m.s.), který byl přijat Valným shromážděním OSN rezolucí číslo 55/255 dne 31. května 2001. Jde o jeden ze tří doplňujících protokolů Úmluvy OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Česká republika protokol o zbraních ratifikovala až v roce 2013, přestože svůj podpis k protokolu připojila dne 10. prosince 2002. Důvodem pozdější ratifikace je podle předkládací zprávy pro Parlament České republiky²⁵ „absence úpravy odpovědnosti právnických osob za jednání, jež úmluva stanoví jako trestná.“²⁶

Význam protokolu o zbraních spočívá v zásadě v povinnosti zavést legislativu bojující proti nedovolenému ozbrojování, nelegální výrobě zbraní a jejich pašování, jak stanovuje článek 5 protokolu. Dále v povinnosti vyplývající z článku 8 týkající se označování zbraní v okamžiku výroby sériovým číslem, názvem výrobce a státem/místem výroby. V článku 9 stanovuje obecné požadavky na znehodnocení zbraně a kriminalizaci její reaktivace. Samozřejmostí je zavázání se stran protokolu ke spolupráci směřující k naplnění cílů předcházení a potírání nedovolené výroby zbraní.

²⁵ *Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní - předkládací podklady* [online]. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/original/67641/56949/56628>

²⁶ *Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní - předkládací podklady*

Největší slabina protokolu pramení z jeho povahy mezinárodní smlouvy, kdy je závazný jen pro strany, které jej ratifikovaly. Chybí mezi nimi nejvýznamnější vývozcí zbraní jako Spojené státy americké, Ruská federace a Čínská lidová republika, což omezuje jeho účinnost.

2.1.2 Mezinárodní sledovací nástroj (ITI) a Akční program OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi

Dalším mezinárodním instrumentem je Mezinárodní sledovací nástroj (International Tracing Instrument²⁷), přijatý dne 8. prosince 2005. Obsahem je opět zejména požadavek na označování zbraní výrobními čísly a požadavek na uchovávání záznamů o výrobě a pohybu zbraní. Přijetí Mezinárodního sledovacího nástroje proběhlo v rámci Akčního programu OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi, který se dlouhodobě v rámci Úřadu pro odzbrojení OSN tomuto tématu věnuje.²⁸ V rámci něj například pravidelně informuje Interpol.

2.1.3 Smlouva o obchodu se zbraněmi

Smlouva o obchodu se zbraněmi (Arms Trade Treaty²⁹) byla přijata Valným shromážděním OSN dne 2. dubna 2013. Česká republika ji podepsala dne 24. prosince 2014. K problematice nedovoleného ozbrojování se vztahuje spíše okrajově, a to požadavkem na sledování vývozu zbraní a střeliva.

2.1.4 Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí

Možná poněkud překvapivě má s nedovoleným ozbrojováním souvislost i Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR). Její využití je skrze definici výbušnin ze zákona č. 61/1988 Sb., báňský zákon, který definuje výbušniny jako látky a předměty uvedené v příloze A ADR, zařazené do třídy 1 těchto látek.

²⁷ International Tracing Instrument (ITI). In: *IANSA* [online]. 1. 5. 2021 [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: <https://iansa.org/international-tracing-instrument-iti/>

²⁸ *Programme of Action on small arms and its International Tracing Instrument – UNODA* [online] [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: <https://www.un.org/disarmament/convarms/salw/programme-of-action/>

²⁹ *ATT_English.pdf* [online] [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: https://thearmstradetreaty.org/hyper-images/file/ATT_English/ATT_English.pdf?templateId=137253

2.2 Evropské právo

Vzhledem k členství České republiky v Evropské unii má na problematiku nedovoleného ozbrojování vliv také evropské právo. Jde o směrnici o nabývání a kontrole držení zbraní a její prováděcí předpisy. Tyto obsahují technické specifikace jednak pro poplašné a signální zbraně a pak pro znehodnocené zbraně.

2.2.1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 ze dne 24. března 2021 o kontrole nabývání a držení zbraní

Jde o směrnici, která vychází ze směrnice 91/477/EHS. Důvodem pro novou kodifikaci byl dán přijetím významných změn v roce 2017, kdy byla schválena směrnice 2017/853. Tato změna byla reakcí na teroristické útoky v Paříži a Kodani. Podle Jandáska „*Opatření sestávalo ze 3 základních bodů, tj. 1) návrh novelizace zbraňové směrnice s cílem zpřísnit kontroly nabývání a držení střelných zbraní; 2) přijetí implementačních pravidel (2015/2403, ze dne 15. 12. 2015) k zabezpečení společných minimálních procesních standardů a pravidel v otázce znehodnocování střelných zbraní; a 3) stanovení akčního plánu, který by se měl týkat nedovoleného obchodování se zbraněmi a výbušninami.*“³⁰

Jako právně vhodné opatření lze sledovat snahu o harmonizaci některých částí právních předpisů o palných zbraních. Takovou částí je například požadavek na unikátní označení zbraní, na evidenci zbraní, na řádné skladování, případně na technické podmínky znehodnocování zbraní nebo výroby poplašných zbraní. Nezbytnost existence těchto opatření je podle mého dána, a to s přihlédnutím k volnému pohybu osob v rámci schengenského prostoru.

2.2.2 Prováděcí nařízení a směrnice

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/337 ze dne 5. března 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2015/2403, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby. Toto prováděcí nařízení má přímou souvislost s tématem práce, jelikož k nedovolenému ozbrojování docházelo pravidelně reaktivací znehodnocených zbraní.³¹ Prováděcí nařízení stanovuje takové technické požadavky, aby reaktivace byla prakticky

³⁰ JANDÁSEK, Mgr Vlastimil. *Právní úprava střelných zbraní a střeliva ve světle práva Evropské unie*, s. 51–52.

³¹ NICOLAS FLORQUIN AND BENJAMIN KING. *FROM LEGAL TO LETHAL Converted Firearms in Europe* [online]. Switzerland: Small Arms Survey, , s. 30 [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: <https://www.smallarmssurvey.org/sites/default/files/resources/SAS-Report-7-Converted-Firearms-REV5-WEB.pdf>

vyloučena, vzhledem k rozsahu práce není možné je všechny vyjmenovat, proto doporučuji pozornosti čtenáře přílohu č. I tabulku III prováděcího nařízení 2018/337.³²

Úzce související je prováděcí směrnice Komise (EU) 2019/69 ze dne 16. ledna 2019, kterou se stanoví technické specifikace pro poplašné a signální zbraně podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. Význam prováděcí směrnice je taktéž v tom, že poplašné a signální zbraně předělané na používání jednotného střeliva jsou také běžným úkazem ve světě nedovoleného ozbrojování.³³ Je proto nezbytné stanovení základních požadavků na výrobu těchto zbraní tak, aby jejich zneužití nebylo možné nebo bylo významně ztíženo.

2.3 Správní právo

S ohledem na konstrukci skutkových podstat trestného činu nedovoleného ozbrojování je pro jejich posouzení znalost zákona o zbraních a střelivu a dalších právních předpisů z oblasti správního práva zcela zásadní.

2.3.1 Zákon o střelných zbraních a střelivu

Pro posouzení, zda jde o legální výrobu nebo držení zbraně, je nám klíčovým vodítkem zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. V tomto zákoně jsou stanoveny podmínky legálního držení zbraní, jejich legální výroby a vůbec zákonné definice zbraní a jejich kategorií. V návaznosti na nedovolené ozbrojování je vhodné zmínit od 1. února 2022 nově vzniklou kategorii zbraní, a to C-I. Jde mimo jiné o zbraně znehodnocené, zbraně expanzní a zbraně na náboje typu Flobert. Tyto zbraně byly vzhledem k široké dostupnosti reaktivovány (znehodnocené zbraně), nebo používány pro předělání umožňující střelbu jednotným střelivem. Takto využívány byly u nás zejména zbraně expanzní.³⁴ Tato nová kategorie zbraní je zatížena povinností držitele ohlásit nabytí vlastnictví zbraně do 10 dnů.

Další povinnost vyplývající z tohoto zákona je zabezpečení zbraní a střeliva. Tato úprava stanovuje různé úrovně požadovaného zabezpečení podle množství zbraní a střeliva. Vzhledem k potenciálním krádežím legálních zbraní nebo jejich zneužití je podle mého toto opatření velice dobrým krokem k předcházení nedovolenému ozbrojování.

³² Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/337. In: [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2018/337/oj?locale=cs

³³ NICOLAS FLORQUIN AND BENJAMIN KING. *FROM LEGAL TO LETHAL Converted Firearms in Europe*, s. 35.

³⁴ BALISTIK KRIMINALISTICKÉHO ÚSTAVU POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Rozhovor ohledně nedovoleného ozbrojování, významu kriminalistické balistiky pro jeho potírání a o výskytu 3D tištěných zbraní ze dne 24.11.2021*. 2021.

2.3.2 Báňský zákon

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě (báňský zákon), je pro posuzování nedovoleného ozbrojování významný tím, že stanovuje, co jsou výbušniny a podmínky jejich nabývání.

2.3.3 Podzákoné předpisy

Jedním ze souvisejících podzákoných předpisů je nařízení vlády č. 24/2021 Sb., o způsobu a rozsahu ohlašování nabytí nebo převodu vlastnictví ke zbraní kategorie C-I a vedení evidence takových zbraní držitelem zbrojní licence. To stanovuje údaje, které jsou shromažďovány ohledně zbraní kategorie C-I. Je otázkou, nakolik toto nařízení spolu se vznikem kategorie zbraní C-I sníží množství předělávaných expanzních zbraní.

Úzce souvisí i vyhláška o dovozeném výrobním provedení plynové zbraně a expanzní zbraně a o technických požadavcích na plynové nábojky pro expanzní zbraně č. 162/2021 Sb., která směřuje k tomu, aby dovozené výrobní provedení bylo nepoužitelné ke konverzi na běžnou zbraň.

K omezení nedovoleného ozbrojování přispívá podle mého i nařízení vlády č. 217/ 2017 Sb., o požadavcích na zabezpečení zbraní, střeliva, černého loveckého prachu, bezdýmného prachu a zápalek a o muničním skladišti. Toto nařízení stanovuje minimální technické požadavky na zabezpečení zbraní. Případná krádež legálně držené zbraně, která je uskladněna v souladu s nařízením vlády, je tak výrazně ztížena.

2.4 Trestní právo

Trestný čin nedovoleného ozbrojování je upraven v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, části druhé, zvláštní části, hlavě VII, § 279.

Toto ustanovení je teorií obecně přijímáno jako blanketní skutková podstata.³⁵ Odkazuje se na zákon o zbraních a báňský zákon. Objektem trestného činu je podle Jelínka „zájem na tom, aby nebyly nekontrolovaně vyráběny, drženy a nošeny předměty, které mají nebezpečnou povahu, ...“.³⁶

Ustanovení obsahuje 4 základní skutkové podstaty, a to v:

1. § 279 odst. 1, tedy výroba zbraně, opatření zbraně sobě nebo jinému, její přechovávání, nebo přechovávání hlavních částí nebo dílů, střeliva ve větším množství nebo zakázaného doplňku zbraně.
2. § 279 odst. 2, uvedení znehodnocené zbraně do střelbyschopného stavu, nebo provedení konstrukční změny na zbraní směřující ke zvýšení účinnosti, případné padělání, pozměnění nebo zahazení jedinečného označení zbraně.
3. § 279 odst. 3 písm. a), výroba výbušnin, opatření výbušnin sobě nebo jinému, přechovávání výbušniny v množství větším než malém a zbraně hromadně účinné nebo součástky nezbytné pro užití takové zbraně.
4. § 279 odst. 3 písm. b), hromadění, vyrábění nebo sobě či jinému opatřování zbraní, nebo ve značném množství střelivo.

Pro správné uchopení tohoto ustanovení je nezbytné vysvětlit si některé pojmy, s kterými pracuje.

Zbraní se zde nerozumí zbraň ve smyslu § 118 zákona č. 40/2009 Sb., tedy cokoliv, co by učinilo útok proti tělu důraznější, ale zbraň ve smyslu zákona o zbraních, konkrétně ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 a přílohy č. 1. Jde o střelnou zbraň.

Zbraň hromadně účinná je podle Jelínka „*např. granát, samopal, kulomet apod., tedy takové zbraně, které jsou při obvyklém použití schopné současně usmrtit více osob nebo jim způsobit těžkou újmu na zdraví.*“³⁷ Podle mého by bylo namístež zbraň hromadně účinnou definovat s použitím pojmů z příloh č. 1 a 2 zákona o zbraních. Šlo by konkrétně o vymezení, že jde o

³⁵ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: Obecná část, Zvláštní část*. Praha: Leges, 2022, s. 780.; ŠÁMAL, Pavel et al., eds. *Trestní právo hmotné*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. s. 916

³⁶ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné*, s. 780.

³⁷ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné*, s. 783.

zbraně samočinné (příloha č. 1 část první č. 12), zbraně zvláště účinné (příloha č. 1 část první č. 17) a některé druhy munice (příloha č. 2 odstavec první). Zejména u munice by však bylo otázkou vyžadující expertní posouzení, jaké konkrétní skupiny munice mezi zbraně hromadně účinné zařadit. Mělo by podle mého jít o ty skupiny munice, které ke svému použití nevyžadují další prostředky (dělo, odpalovací zařízení, letadlo). Šlo by tedy o ruční granáty nebo jednorázové raketometry. Takto by byla zbraň hromadně účinná jasněji definována, což by pomohlo právní jistotě.

Přechováváním se podle teorie rozumí to, že má pachatel zbraň/střelivo/hlavní části zbraně ve své faktické moci, není třeba, aby ji měl přímo u sebe.³⁸

Hlavní části zbraně jsou definovány v příloze č. 1 zákona o zbraních. Jde o hlaveň, vložnou hlaveň, vložnou nábojovou komoru, pouzdro zbraně, tělo zbraně, rám revolverové zbraně, pouzdro závěru [horní a dolní (lower) část v případě děleného pouzdra závěru], válec revolverové zbraně, závěr, závorník a nosič závorníku a tlumič hluku výstřelu.

Problematičtější je fakt, že neexistuje definice dílů zbraně, zákon o zbraních o ničem takovém nehovoří. Jelínek k tomu uvádí, že jde o „*všechny prvky nebo náhradní díly, které jsou zvláště určeny pro střelnou zbraň a které jsou podstatné pro její fungování...*“³⁹ V následujícím výčtu však uvádí hlavní části zbraně a například tlumič hluku výstřelu, který je nově veden jako zbraň kategorie C. Pod pojmem díl zbraně si však lze představit mnoho součástí, které jsou volně prodejné, jako pažbu, pistolovou rukojeť, plynový píst, tlumič plamene na ústí hlavně nebo pružiny, které zbraň používá. V takovýchto případech, byť jde někdy o část podstatnou pro správné fungování zbraně, není podle mého na místě spatřovat v jejich držení trestný čin nedovoleného ozbrojování podle prvního odstavce. Vedle toho ovšem máme i díly, které mohou sloužit ke zvýšení účinnosti zbraně, jako samočinná spoušť nebo takzvaná bump fire stock⁴⁰, umožňující rychlejší střelbu ze samonabíjecí zbraně. Takové díly, zvláště po namontování na zbraň, je jistě vhodnější brát jako konstrukční úpravy směřující ke zvýšení účinnosti zbraně.

³⁸ JELÍNEK, Jiří a KOLEKTIV. *Trestní právo hmotné: Obecná část, Zvláštní část*. Praha: Leges, 2019, s. 783.; ŠÁMAL, Pavel et al., eds. *Trestní právo hmotné*, s. 915.

³⁹ JELÍNEK JIŘÍ A KOL. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2022, s. 435.

⁴⁰ Bump fire stock je taková pažba, která svojí konstrukcí a s využitím zpětného rázu zbraně umožňuje značné zvýšení rychlosti střelby, prakticky na úroveň samočinné zbraně.

Nadbytečným je v tomto ustanovení slovní spojení zakázaný doplněk zbraně. Dříve se jednalo například o tlumič hluku výstřelu, zaměřovače zbraní konstruované na principu noktovizoru nebo zaměřovače na principu laseru. Laserové zaměřovače byly povoleny novelizací zákona o zbraních skrze zákon č. 229/2016 Sb. Po přijetí zákona č. 13/2021 Sb. došlo k přesunutí tlumičů hluku výstřelu mezi zbraně kategorie C a k odstranění zaměřovačů zbraní konstruovaných na principu noktovizoru ze zákona, tedy jejich povolení bez dalšího.

Definice většího množství střeliva není pevná, Nejvyšší soud se tím zabýval například v usnesení 11 Tdo 1620/2015, kdy stanovuje: *„Při určení konkrétní hranice, jaké množství střeliva lze považovat za „větší“ ve smyslu § 279 odst. 1 trestního zákoníku, je třeba vycházet z druhu, účinnosti a počtu držených nábojů. O střelivo ve větším množství ve smyslu tohoto zákonného znaku půjde jen tehdy, pokud na základě těchto charakteristik lze učinit závěr, že zejména s ohledem na velikost nábojů, jejich energii, množství a účinnost výbušné náplně je způsobilé vyvolat srovnatelný stupeň nebezpečí jako jedna střelná zbraň.*

S ohledem na výše uvedená hlediska držení např. osmi nábojů ráže 6.35 mm (tj. nábojů do pistole menší účinnosti) není přechováním většího množství střeliva, neboť není způsobilé vyvolat srovnatelný stupeň nebezpečí jako držení jedné střelné zbraně.“⁴¹

Konkrétně například v případě, kde se jednalo o 150 ks střeliva v ráži 9 mm Luger, šlo o větší množství střeliva (7 Tdo 1459/2015), stejně tak jako v případě, kde šlo o 58 ks nábojů ráže .22 LR a 47 ks ráže .22 Short (3 Tdo 213/2003 – ovšem ve spojení s držením zákeřné zbraně — střílející tužky). Naopak 11 ks střeliva 9 mm Luger nebylo shledáno jako větší množství střeliva (4 Tdo 376/2017).

Hromadění zbraní je podle 4 To 45/74 už to, že pachatel shromáždil dvě zbraně. Navzdory stáří judikátu bych se s ním ztotožnil, byť s nutností přihlídnout vždy k nebezpečnosti konkrétních zbraní. Sotolář k tomu poznamenává toto: *„Trestní zákoník pro tyto případy nijak nekonkretizuje, jaké množství zbraní nebo střeliva anebo obojího je třeba vyrobit, opatřit nebo nahromadit, aby došlo k naplnění skutkové podstaty trestného činu podle § 279 odst. 3 písm. b). Usuzovat na to, o jaké množství jde, lze jen nepřímou z použitých slovních obrátů a gramatických tvarů – množného čísla u slova "zbraně" a rámcové kvantifikace obsažené v požadavku "značného množství" u střeliva – a současně ze samotné povahy věci – specificky*

⁴¹ 11 Tdo 1620/2015 Nedovolené ozbrojování. In: *ASPI* [online] [cit. 17.03.2023]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/327541/1/2/usneseni-rt-c-11-tdo-1620-2015-nedovolene-ozbrojovani>

pak z toho, že by mělo jít o množství způsobilé přivodit následky na životě a zdraví lidí srovnatelné s škodlivými následky hrozícími z použití jedné zbraně hromadně účinné..“⁴²

Za krok správným směrem v oblasti nedovoleného ozbrojování lze považovat novelu trestního zákoníku č. 220/2021 Sb. účinnou od 1. ledna 2022, která umožňuje u nedovoleného ozbrojování uplatnit § 33 trestního zákoníku o účinné lítosti. Je tedy nově umožněno, aby zanikla trestnost na základě účinné lítosti pachatele. V kontextu nedovoleného ozbrojování půjde zřejmě nejčastěji o dobrovolné zničení nelegální zbraně nebo střeliva. Je otázkou, nakolik bude toto nové ustanovení účinné, a nakolik ho v minulosti nahrazovaly zbraňové amnestie pravidelně vyhlášené při významnějších novelách zákona o zbraních a střelivu. Na rozdíl od těchto amnestií, které umožňovaly pachateli zbraň „legalizovat“, tedy po balistickém zkoumání, zda nedošlo ke spáchání trestného činu s danou zbraní, a za dodržení podmínek zákona o zbraních a střelivu bylo možné zbraň legálně nabýt do vlastnictví. Jakkoliv se u schvalování rozšíření institutu účinné lítosti hovořilo o „*trvalé amnestii*“⁴³, nelze ji tak chápat. Zde totiž v případě jednání ve smyslu účinné lítosti dochází k propadnutí zbraně státu, pokud by došlo k jejímu odevzdání.

⁴² DRAŠTÍK, A., DURDÍK, T., FREMR, R., RŮŽIČKA, M., SOTOLÁŘ, A. *Trestní zákoník: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2023-3-26]. ASPI_ID KO40_2009CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

⁴³ Tresty za šíření nacistických symbolů či trvalá zbraňová amnestie. Změna zákoníku je před schválením. In: *EuroZprávy.cz* [online] [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/domaci/politika/tresty-za-sireni-nacistickych-symbolu-ci-trvala-zbranova-amnestie-zmena-zakoniku-je-pred-schvalenim.7be6e037>

3. Nedovolené ozbrojování a související jevy v číslech

K alespoň částečnému porozumění rozsahu nedovoleného ozbrojování v České republice je nezbytné vzít v potaz registrovanou kriminalitu. Pro zjištění oficiálních informací o registrované kriminalitě jsou nám dle Gřivny pramenem „(...) *kriminální statistiky, které vytváří instituce kontroly kriminality. (...)*“⁴⁴ Zejména jde podle něj o policejní statistiku, statistiku soudů a státních zastupitelství a vězeňskou statistiku. V případě nedovoleného ozbrojování by podle mého měly být vzaty v potaz i statistické údaje týkající se zbraňových amnestií, počtu držitelů zbrojních průkazů, počtu zbraní a počtu pohřešovaných zbraní, tak aby se dal vytvořit bližší obraz možných zdrojů zbraní pro nedovolené ozbrojování.

3.1.1 Policejní statistika

V roce 2021⁴⁵ bylo zaregistrováno 314 případů nedovoleného ozbrojování, jak vyplývá z dat statistiky kriminality zveřejňované za každý měsíc Policií České republiky.⁴⁶ Celková objasněnost nedovoleného ozbrojování byla za rok 2021 275 případů.⁴⁷ Jelikož samotná nám takováto kusá data neposkytnou dostatečný přehled o problematice, je nutné přidat další informace a časové úseky pro porovnání.

V následující tabulce jsou data registrované kriminality pro trestný čin nedovoleného ozbrojování od doby účinnosti trestního zákoníku, tedy od 1. ledna 2010.

Tabulka 1 – registrované trestné činy nedovoleného ozbrojování

Rok	Počet registrovaných skutků	Objasněno	Objasněnost v %	Spácháno osobami opakovaně trestanými	Objasněno celkem (objasněno a objasněno dodatečně)	Celkem spácháno osobami opakovaně trestanými	Podíl na celkovém počtu registrovaných TČ
2010	369	295	79,9 %	114	314	N/A	0,12%
2011	457	361	78,9 %	143	401	N/A	0,14%
2012	499	384	76,9 %	148	423	N/A	0,16%
2013	463	362	78,1 %	148	409	N/A	0,14%
2014	455	351	77,1 %	141	401	N/A	0,16%

⁴⁴GŘIVNA, Tomáš a Ivana Zoubková MIROSLAV SCHEINHOST. *Kriminologie – 5. aktualizované vydání*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2019. str. 38

⁴⁵Statistické přehledy kriminality 2021 [online]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/2021-12-prosinec-sest-01a-xlsx.aspx>

⁴⁶ Statistické přehledy kriminality od roku 2008, přístup přes: Kriminalita - Policie České republiky. In: [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

⁴⁷ Ob. cit.

Rok	Počet registrovaných skutků	Objasněno	Objasněnost v %	Spácháno osobami opakovaně trestanými	Objasněno celkem (objasněno a objasněno dodatečně)	Celkem spácháno osobami opakovaně trestanými	Podíl na celkovém počtu registrovaných TČ
2015	464	318	68,5 %	136	364	N/A	0,19%
2016	416	289	69,5 %	101	356	124	0,19%
2017	477	366	76,7 %	81	430	94	0,24%
2018	386	290	75,1 %	58	356	69	0,20%
2019	383	295	77,0 %	57	342	71	0,19%
2020	382	295	77,2 %	80	348	89	0,23%
2021	314	218	69,4 %	54	275	70	0,21%

Z tabulky tedy vidíme relativní stálost počtu registrovaných skutků, aritmetickým průměrem nám vyjde přibližně 422 registrovaných nedovolených ozbrojování ročně, kdy i v prvním roce pandemie nemoci Covid-19 registrujeme 382 skutků s nadprůměrným 0,231% podílem na celkové registrované kriminalitě oproti průměrnému 0,18% podílu. Zajímavý je pohled na podíl opakovaně trestaných osob u celkem objasněných případů, kdy za roky 2020 a 2021 se tento podíl pohybuje okolo 25 %. Toto číslo je velmi blízko aritmetického průměru od roku 2016, který je 24,8 %, tedy přibližně každý čtvrtý odhalený pachatel je osobou opakovaně trestanou.

Pro roky 2010–2015 uváděla Policie České republiky v statistikách kriminality odděleně v přehledu stíhaných/vyšetřovaných osob ženy, díky čemuž je možné potvrdit očekávané zcela marginální zastoupení pachatelek. Z celkových 1 716 osob figurujících ve statistice je pouze 64 žen, tvoří tedy podíl 3,72 %. Pro srovnání z oblasti legálních držitelů zbraní, v roce 2020⁴⁸ měly ženy podíl na počtu držených zbrojních průkazů 8,21 % (24 001 žen z celkových 292 274 osob).

⁴⁸ Tyto informace jsou bohužel k dispozici až pro rok 2020. „Povinný subjekt nemůže tyto požadované informace ani zpětně vytvořit, neboť informační systém Centrální registr zbraní provozovaný Policií České republiky umožňuje vytváření statistických přehledů pouze k momentu zadání dotazu, nikoli zpětně, tj. k jakémukoli předchozímu momentu.“ Držitelé zbrojních průkazů - Policie České republiky. [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-2020-drzitele-zbrojnich-prukazu.aspx>

3.1.2 Srovnání registrované kriminality v oblasti nedovoleného ozbrojování se sousedními státy

V příložené tabulce jsou zaznamenány počty registrovaných skutků ekvivalentních trestnému činu nedovoleného ozbrojování v sousedních státech. Přesto, že skutkové podstaty jsou si velmi podobné, nelze je brát jako totožné. Blízkost právní úpravy je dána tím, že vychází ze stejných mezinárodně právních instrumentů a evropských předpisů. Je však na místě sledovat lokální odlišnosti. V Německu je například zákonem o zbraních regulováno i držení sečných a bodných zbraní,⁴⁹ zatímco v České republice zákon o zbraních řeší pouze střelné zbraně (viz § 2 odst. 1 a příloha 1 zákona o zbraních). Toto srovnání je tedy spíše orientační, pro základní přehled. Pro Německo jde tedy o § 52 zákona o zbraních⁵⁰, pro Rakousko o § 50 zákona o zbraních⁵¹, pro Polsko jde o § 263 trestního zákona⁵² a pro Slovensko jde o § 294 a 295 trestního zákoníku⁵³.

Zdrojem informací jsou zveřejňované statistiky kriminality pro daný stát. V Německu dochází k samostatnému zveřejňování informací nejen ohledně počtu případů zbraňové kriminality, ale také ohledně trendů a rizik v oblasti nedovoleného ozbrojování. Ohledně zbraňové kriminality pro roky 2018⁵⁴, 2019⁵⁵ a 2020⁵⁶ bylo tedy vycházeno z těchto údajů, spolu s údaji

⁴⁹ § 1 odst. 2), „Zbraněmi je myšleno: 1. palné zbraně nebo obdobné předměty a 2. přenosné předměty, a) které jsou svou povahou určeny k odstranění nebo omezení lidské schopnosti útočit nebo se bránit, zejména sečné a bodné zbraně, které, vzhledem ke svým vlastnostem, způsobem použití nebo tím, jak fungují, jsou schopny odstranit nebo omezit lidskou schopnost útočit nebo bránit se, i když nejsou k tomu účelu určeny, a jsou zmíněny v tomto zákoně.“ WeaponsAct (WaffG). In: [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_waffg/englisch_waffg.html#p0528

⁵⁰ § 52 WeaponsAct (WaffG). Ibid

⁵¹ § 50 RIS - Waffengesetz 1996 - Bundesrecht konsolidiert, Fassung vom 07.11.2022. In: [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10006016>

⁵² § 263 ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, *Kodeks Karny* [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf>

⁵³ S-EPI. 300/2005 Z. z. Trestný zákon | Aktuálne znenie. In: *Zákony pre ľudí* [online] [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-300>

⁵⁴ BKA - Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2018. [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Waffenkriminalitaet/waffenkriminalitaetBundeslagebild2018.html;jsessionid=DEC2611926F9001C7CA3D9CF7EE77F72.live601?nn=28062>

⁵⁵ BKA - Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2019. [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Waffenkriminalitaet/waffenkriminalitaetBundeslagebild2019.html;jsessionid=6891B341F10C7BA6AAC01B7981AFCD71.live601?nn=28062>

⁵⁶ BKA - Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2020. [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Waffenkriminalitaet/waffenkriminalitaetBundeslagebild2020.html;jsessionid=DEC2611926F9001C7CA3D9CF7EE77F72.live601?nn=28062>

o celkové kriminalitě.⁵⁷ Rakouské údaje pro roky 2018, 2019 a 2020 jsou dostupné na stránkách ministerstva vnitra⁵⁸. Polské údaje zveřejňuje policie, a to přímo pro jednotlivé paragrafy trestního zákona⁵⁹, stejně jako celkové údaje⁶⁰. Slovensko statistiky kriminality zveřejňuje na internetových stránkách ministerstva vnitra.⁶¹

Tabulka 2 – porovnání se sousedními státy

Země	Rok	Počet registrovaných skutků nedovoleného ozbrojování	Počet pachatelů	Celkový počet registrovaných skutků	Podíl nedovoleného ozbrojování na celkové kriminalitě
Německo	2018	40 104	37 545	5 555 520	0,72%
Německo	2019	38 674	36 210	5 436 401	0,71%
Německo	2020	36 208	33 979	5 310 621	0,68%
Rakousko	2018	2 163	2 116	472 981	0,46%
Rakousko	2019	2 513	2 448	488 912	0,51%
Rakousko	2020	2 301	2 336	433 811	0,53%
Slovensko	2018	328	194	61 392	0,53%
Slovensko	2019	348	194	58 829	0,59%
Slovensko	2020	383	230	54 244	0,71%
Polsko	2018	1 663	N/A	491 732	0,34%
Polsko	2019	1 699	N/A	507 183	0,34%
Polsko	2020	1 822	N/A	469 971	0,39%
Česko	2018	386	N/A	192 405	0,20%
Česko	2019	383	N/A	199 221	0,19%
Česko	2020	382	N/A	165 525	0,23%

⁵⁷BKA - PoliceCrimeStatistics. [cit. 09.11.2022].

Dostupné z: https://www.bka.de/EN/CurrentInformation/Statistics/PoliceCrimeStatistics/policecrimestatistics_no_de.html

⁵⁸ Na stránce jsou k dispozici soubory pro jednotlivé roky. Sicherheitsbericht. [cit. 09.11.2022].

Dostupné z: <https://www.bmi.gv.at/508/start.aspx>

⁵⁹POLICJA, Polska. Wyrób lub posiadanie broni palnej bez zezwolenia (art. 263). In: *Statystyka* [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwko-13/63619,Wyrob-lub-posiadanie-broni-palnej-bez-zezwozenia-art-263.html>

⁶⁰POLICJA, Polska. Przestępstwa kryminalne - ogółem. In: *Statystyka* [online] [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/przestepstwa-kryminalne/63470,Przestepstwa-kryminalne-ogolem.html>

⁶¹Štatistika kriminality v Slovenskej republike, Ministerstvo vnútra SR - Polícia. [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?statistika-kriminality-v-slovenskej-republike-xml>

Na první pohled by se zdálo, že v Německu a Rakousku dochází ke zcela neporovnatelně většímu množství nedovoleného ozbrojování oproti ostatním srovnávaným státům, problém pro přímé porovnání je však odlišnost jejich právní úpravy, kdy jako trestný čin ohledně zbraní registrují i skutky, které v České republice představují přestupek na úseku zbraní a střeliva, a skutky, které česká zbraňová úprava neřeší, týkající se zbraní chladných, pepřových sprejů a podobných sebeobranných prostředků. Pro představu, v roce 2018 bylo v České republice 1 595 pravomocných rozhodnutí o uznání obviněného vinným ze spáchání přestupku na úseku zbraní a střeliva.⁶² Tento počet spolu s registrovanými skutky nedovoleného ozbrojování se blíží počtu v Rakousku zaregistrovaných skutků, 2 163 vůči 1 981 v České republice.

Na počet registrovaných skutků může mít dále vliv to, že Polsko a Slovensko jsou vnější hranicí Schengenského prostoru. Související otázkou je, jak se tato situace vyvine do budoucna v souvislosti s konfliktem na Ukrajině, který může představovat zdroj nelegálních zbraní, zejména v případě porážky Ukrajiny. Že proběhnuvší válečný konflikt představuje velký zdroj nelegálních zbraní, se již prokázalo, a to po skončení válek na území bývalé Jugoslávie, kde mezi lidmi zůstávají statisíce zbraní.⁶³ Specifikem je, že jde často o munici typu ručních granátů nebo jednorázových raketometů, jak dokládá případ z 15. března 2023, kdy ruská FSB oznámila zadržení zbraní pašovaných z válečné zóny do Ruska, kde šlo mimo jiné o ruční granáty typu F-1 a RGD-5.⁶⁴

Obrázek 2 – Ruční granáty F-1 a RGD-5 pašované do Ruska

3.1.3 Počet skutků spáchaných s nelegálně drženou zbraní

Dalším ukazatelem nebezpečnosti nedovoleného ozbrojování, který je podle mého potřeba sledovat, je počet skutků spáchaných se střelnými zbraněmi. Hlavním údajem je počet skutků spáchaných s nelegálně drženými zbraněmi. Problém zde však představuje množství skutků, kde není určena střelná zbraň a její kategorie.

⁶² Přehled přestupků za rok 2018 – Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prehled-prestupku-za-rok-2018.aspx>

⁶³ Balkan arms find buyers in Western Europe – DW – 12/05/2015. In: *dw.com* [online] [cit. 20.03.2023]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/the-balkan-route-to-western-europe-for-yugoslavia-guns/a-18896280>

⁶⁴ „...FSB uvádí zadržení (...)77 ručních granátů , 66 jednorázových raketometů a 14 kusů protitankových řízených střel...“ CALIBRE OBSCURA na Twitteru. In: *Twitter* [online]. 15. 3. 2023 [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/CalibreObscura/status/1636010707027128320>

K dispozici je statistika pro roky 2010–2014⁶⁵, do které není zahrnuto nedovolené ozbrojování. Tato statistika je zdrojem informací pro následující 3 tabulky.

Tabulka 3 – Počet trestných činů spáchaných se zbraní

Rok	Činy s nelegálně drženou zbraní	Objasněno	Činy s legálně drženou zbraní	Objasněno	Činy, kde byla zbraň neurčena	Objasněno
2010	81	80	221	220	136	56
2011	84	84	215	209	137	61
2012	75	73	178	170	158	70
2013	50	47	187	182	132	70
2014	64	62	192	179	117	54

Jako poněkud překvapivé se může jevit větší množství činů s legálně drženými zbraněmi. Proto je třeba uvést i informace ohledně rozdělení těchto zbraní do kategorií podle zákona o zbraních a střelivu. V následující tabulce jsou zbraně uvedeny podle kategorií, s rozdělením na legální (L) a nelegální (N)

Tabulka 4- Rozdělení zbraní podle kategorií a legality jejich držení

Rok	Kategorie A	Kategorie B	Kategorie C	Kategorie D
2010 – L	27	26	2	166
2010 – N	17	40	7	17
2011 – L	18	39	4	154
2011 – N	24	39	6	15
2012 – L	21	45	6	106
2012 – N	18	46	4	7
2013 – L	8	34	7	138
2013 – N	10	29	4	7
2014 – L	21	28	5	138
2014 – N	3	44	10	7

⁶⁵ Trestné činy spáchané střelnými zbraněmi - Policie České republiky. [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/trestne-ciny-spachane-strelnymi-zbranemi.aspx>

Jak je vidět, mezi legálně držеныmi zbraněmi naprosto dominovaly zbraně kategorie D, což podle tehdy platné úpravy byly zřejmě zejména expanzní zbraně („plynovky“). Půjde nejspíš o důsledek jejich nízké ceny, vysoké dostupnosti a věrného napodobení „ostrých“ zbraní. Tato kategorie byla v sledovaném období volně prodejná svéprávným osobám od 18 let věku.

Naproti tomu mezi zbraněmi nelegálně držеныmi převládají zbraně kategorie B, zřejmě zejména samonabíjecí pistole nebo jiné krátké palné zbraně. K tomuto přesvědčení mě vedou informace uvedené v následující tabulce. Jde o počty krátkých a dlouhých zbraní, které byly použity ke spáchání trestného činu.

Tabulka 5 – Rozdělení zbraní na krátké a dlouhé

Rok	Dlouhé střelné zbraně	Krátké střelné zbraně
2010	9	368
2011	19	351
2012	18	306
2013	9	230
2014	13	156

Při páčání trestné činnosti je tedy u pachatelů zjevná preference krátkých střelných zbraní. Jejich výhoda je nesporně ve velikosti, která usnadňuje skryté nošení.

3.2 Justiční statistiky

3.2.1 Statistika státního zastupitelství

Po policejních statistikách registrované kriminality je namístě pohled na výkazy státního zastupitelství, což nám poskytuje informace o množství vyřízených osob, o počtu trestných činů nedovoleného ozbrojování, dále o věcech odložených a řešených ve zkráceném přípravném řízení. Zdrojem dat jsou statistické listy trestní pro fyzické osoby, zde konkrétně přehled o počtu stíhaných fyzických osob a počtu trestných činů podle paragrafů – paragrafy dle trestního zákoníku (č. 40/2009 Sb.).⁶⁶

Tabulka 6 – Státní zastupitelství – nedovolené ozbrojování

Rok	Vyřízeno proti osobám celkem	Počet trestných činů nedovoleného ozbrojování celkem	Odloženo	Obžalované osoby celkem	Zkrácené přípravné řízení	Podán návrh na potrestání
2010	193	196	46	69	65	51
2011	402	418	116	184	82	57
2012	431	461	132	179	100	75
2013	416	431	125	165	82	82
2014	434	450	144	178	93	70
2015	408	423	116	219	49	34
2016	387	408	121	207	34	27
2017	422	437	138	199	30	21
2018	386	412	159	145	30	18
2019	353	372	146	146	32	16
2020	330	336	147	115	43	32
2021	327	392	155	129	20	17

Nedovolené ozbrojování má nízký podíl na celkovém počtu trestných činů evidovaných u hlavy VII trestního zákoníku. Celkový počet obecně nebezpečných trestných činů (hlava VII trestního zákoníku) evidovaných státním zastupitelstvím se pohybuje průměrně kolem

⁶⁶ Přehled o počtu stíhaných fyzických osob a počtu trestných činů podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (40/2009 Sb.) [cit. 25.03.2023] Dostupné z: <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

18 000. Nedovolené ozbrojování má však i přes své nízké zastoupení vysoký podíl na věcech odložených z hlavy VII trestního zákoníku. Za sledované období šlo o 1 545 z 5 678 odložených věcí z hlavy VII, tedy o 27 %. Postupně klesá podíl případů řešených ve zkráceném přípravném řízení.

3.2.2 Celkový počet vyřízených trestných činů a odsouzených osob

Dále je namístě nahlédnout na celkový počet vyřízených trestných činů nedovoleného ozbrojování, které skončily projednáním u soudu, a na celkový počet odsouzených nebo zproštěných osob. Zdrojem dat jsou statistické listy trestní pro fyzické osoby, přehled o pravomocně vyřízených fyzických osobách podle paragrafů (odsouzených + vyřízených jinak) zákona č. 40/2009 Sb.⁶⁷

Tabulka 7 – Soudy – celkový počet vyřízených trestných činů nedovoleného ozbrojování a osob

Rok	Celkem trestných činů nedovoleného ozbrojování	Dosud netrestané osoby	Zproštěno	Odsouzeno	Zastaveno
2010	46	11	3	46	1
2011	120	37	4	116	5
2012	181	59	12	172	14
2013	232	75	10	221	5
2014	261	57	13	180	10
2015	259	61	12	187	9
2016	254	65	9	187	8
2017	228	53	17	150	7
2018	202	50	14	137	9
2019	179	44	7	123	3
2020	183	48	6	140	4
2021	186	51	4	142	2

Na statistikách je vidět nízké zastoupení netrestaných osob. Zdá se tedy, že nelegální zbraně a střelivo si převážně opatřují osoby již trestané. Nízký počet zproštěných osob je dán podle

⁶⁷ Přehled o pravomocně vyřízených fyzických osobách podle paragrafů (odsouzených + vyřízených jinak) - právní předpis (40/2009 Sb.) [cit. 25.03.2023] Dostupné z: <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

mého kvalitní práci státních zastupitelství, která, jak naznačuje počet odložených věcí, podají obžalobu jen v těch případech, kde je to vhodné a vina je prakticky jistá.

3.2.3 Typy ukládaných trestů, skladba odsouzených podle věku a podle pohlaví

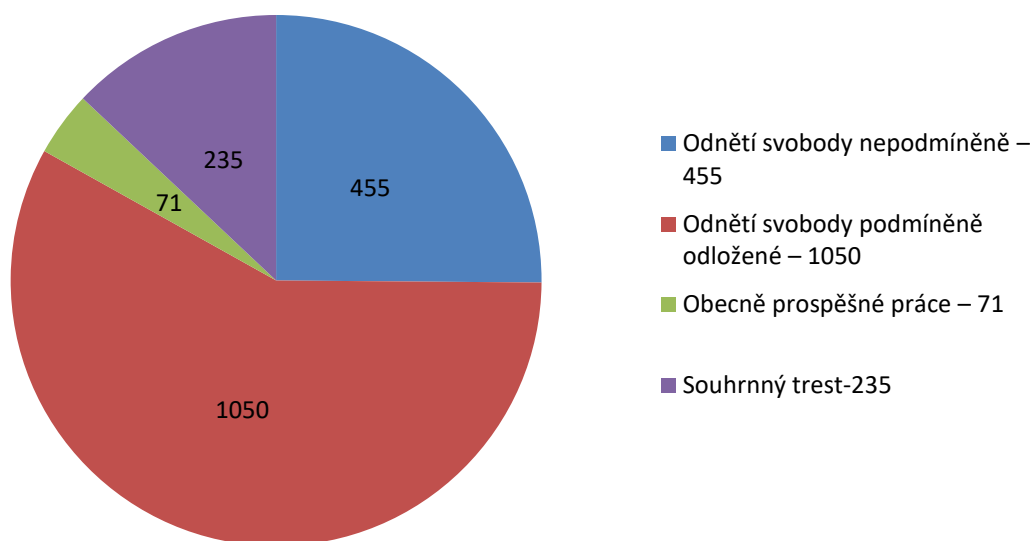
Dále je namístě nahlédnout na ukládané tresty za nedovolené ozbrojování. V následující tabulce jsou vybrané hlavní sankce a pak počet těch případů, které byly vyřízeny jinak, konkrétně souhrnným trestem. Vybral jsem dva nejčastější hlavní tresty, a to trest odnětí svobody nepodmíněně a trest odnětí svobody podmíněně odložený. Spíše pro zajímavost jsem přidal i trest obecně prospěšných prací.

Tabulka 8 – Ukládané hlavní sankce

Rok	Celkem odsouzeno osob	Odnětí svobody nepodmíněně	Odnětí svobody podmíněně odložené	Obecně prospěšné práce	Souhrnný trest
2010	46	10	23	4	3
2011	116	29	72	3	4
2012	172	55	93	5	28
2013	221	49	139	10	28
2014	180	45	113	9	18
2015	187	52	115	10	23
2016	187	51	111	7	24
2017	150	33	89	4	26
2018	137	28	77	7	25
2019	123	29	72	1	21
2020	140	32	77	7	15
2021	142	42	69	4	20

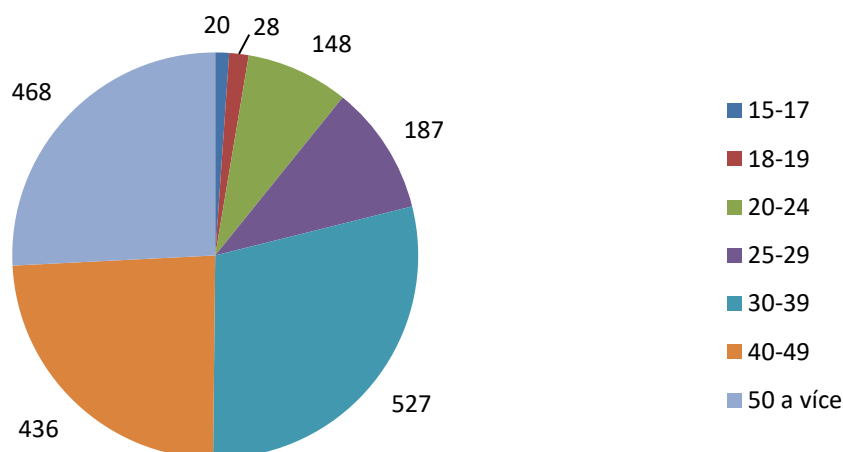
Ukládané tresty podle mého odpovídají tomu, že nedovolené ozbrojování je v odstavcích 1, 2 a 3 přečinem.

Podíl ukládaných trestů v období 2010–2021

Jak je na předcházejícím grafu vidět, významně převažují tresty odnětí svobody podmíněně odložené, které ve sledovaném období představují téměř tři pětiny uložených trestů za nedovolené ozbrojování.

Skladba odsouzených podle věku v období 2010–2021

Význam věkové skladby odsouzených je podle mého v tom, že může napovědět, která skupina obyvatelstva se dopouští nedovoleného ozbrojování nejčastěji. Jak je na grafu vidět, osoby ve věku 30–49 jsou odsouzeny za mírně více než jednu polovinu nedovolených

ozbrojování (53 %). Tato věková skupina představovala při sčítání obyvatel v roce 2021 přibližně 30 % obyvatelstva.⁶⁸

Co se týče pohlaví, tak nejčastěji se nedovoleného ozbrojování dopouští muži, s tím, že žen bylo v sledovaném období odsouzeno za nedovolené ozbrojování 49 z celkového počtu 1 811 osob.

Problém použitelnosti těchto dat leží v tom, že jde jen o osoby za nedovolené ozbrojování odsouzené. Nepředstavují tak podle mého dostatečně velký vzorek pro ucelené závěry, mohou přesto pomoci napovědět, kdo může být pachatelem při vyšetřování.

3.2.4 Nedovolené ozbrojování právnických osob

Od 1. ledna 2012, kdy nabyl účinnosti zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim č. 418/2011 Sb., do 31. prosince 2021 nebylo ani jednou mezi trestnými činy v přehledu o pravomocně vyřízených právnických osobách podle paragrafů nedovolené ozbrojování. Přesto platí, že se právnické osoby nedovoleného ozbrojování mohou dopustit. Lze si představit například právnickou osobu podnikající v oboru zbraní a střeliva, která prodá střelivo osobě bez zbrojního průkazu. To se vzhledem k regulaci prodeje zbraní prakticky neděje. Naopak se stalo, že na osoby, které se snažily získat zbraně a střelivo, aniž k tomu byly oprávněny, byla ze strany obchodníků zavolána policie.⁶⁹

⁶⁸ Věková struktura In: Sčítání 2021. [cit. 23.03.2023].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/scitani2021/vekova-struktura>

⁶⁹ Plzeňští kriminalisté zadrželi dva lidi, kteří chtěli nakoupit zbraně bez patřičných povolení. In: *Týdeník Policie* [online]. 27. 10. 2022 [cit. 14.03.2023]. Dostupné z: <https://tydenikpolicie.cz/plzensti-kriminaliste-zadrzeli-dva-lidi-kteri-chteli-nakoupit-zbrane-bez-patricnych-povoleni/>

3.3 Další informace týkající se zbraní

3.3.1 Zadržené zbraně a další nakládání s nimi

Pro alespoň částečné posouzení množství zbraní, se kterými je páchána trestná činnost, jak nedovolené ozbrojování, tak další trestné činy, nám může pomoci informace o počtu zadržovaných zbraní. V následující tabulce jsou počty zadržovaných a propadnutých zbraní za roky 2014–2019⁷⁰.

Tabulka 9 – Zadržené a propadnuté zbraně

Rok	Počet zbraní	Z toho k likvidaci	Pro potřeby MV	K dalšímu nakládání
2014	1 875	1 499	67	309
2015	2 075	1 627	109	339
2016	2 295	1 940	93	262
2017	1 493	1 230	63	200
2018	2 072	1 665	119	288
2019	1 256	1 039	127	90

Podle balistika z Kriministického ústavu Policie České republiky je důvodem k likvidaci velkého množství propadnutých a zadržovaných zbraní fakt, že většina z nich neodpovídá svému výrobnímu provedení. Jde zejména o expanzní zbraně přestavěné na střelbu kulovým střelivem. Dále o reaktivované znehodnocené zbraně. Zbraně pro potřeby Ministerstva vnitra se například využívají v referenčních sbírkách zbraní pro Kriministický ústav a jednotlivé odbory kriministické techniky a expertíz krajských ředitelství policie.⁷¹

Tyto informace mají spíše orientační význam, jelikož je není možné spojit přímo s trestným činem nedovolené ozbrojování, ale přibližují nám rozsah problematiky.

3.3.2 Počet držitelů zbrojních průkazů a počet zbraní

Důvody, proč se u nedovoleného ozbrojování zabývat počty zbraní legálně držovaných a počtem držitelů zbrojního průkazu, jsou dva. Jednak jde o to, že zbraně legálně držené mohou být ztraceny nebo ukradeny. Dále jde o množství osob, které mohou kupovat legálně střelivo, kdy

⁷⁰ Zadržené zbraně – Policie České republiky. [cit. 22.12.2021].

Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zadrzene-zbrane.aspx>

⁷¹ BALISTIK KRIMINALISTICKÉHO ÚSTAVU POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Rozhovor ohledně nedovoleného ozbrojování, významu kriministické balistiky pro jeho potírání a o výskytu 3D tištěných zbraní ze dne 24.11.2021.*

další nakládání se střelivem po nákupu je nekontrolované. Jde zejména o držitele zbrojních průkazů skupin B a C. Držitelé těchto skupin zbrojních průkazů mohou kupovat střelivo libovolné ráže, aniž by byli omezeni tím, zda vlastní zbraň příslušné ráže, nebo tím, že mohou kupovat jen nejmenší spotřebitelské balení. Oproti tomu držitelé zbrojního průkazu skupiny E mohou nabývat jen střelivo po předložení průkazu zbraně. Počet držitelů zbrojních průkazů se pohybuje kolem 300 000 a přes pozvolný růst stále pro rok 2021 nedosahuje úrovně z roku 2010. Lze však očekávat překonání tohoto počtu. Celkový počet držitelů zbrojních průkazů je v následující tabulce. Důvod, proč sledovat množství osob, které mohou kupovat střelivo, je podle mého názoru s ohledem na to, že podle balistika Kriminalistického ústavu je v drtivé většině případů nedovoleného ozbrojování zachyceno továrně vyrobené střelivo.⁷² Je však namístě poznamenat, že nelze přímo spojit toto střelivo s českými držiteli příslušných zbrojních průkazů, existují další možná vysvětlení, jako jsou krádeže a následný prodej střeliva ozbrojených sborů.⁷³

Tabulka 10 – Počet držitelů zbrojních průkazů

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet ZP	311 876	311 667	306 815	292 976	292 283	292 022
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet ZP	300 307	302 990	303 936	305 452	307 372	308 990

V další tabulce jsou počty zbrojních průkazů skupiny B.

Tabulka 11 – Zbrojní průkazy skupina B

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Skupina B	133 879	134 618	134 546	135 345	137 284	139 967
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skupina B	148 769	154 109	157 010	159 425	162 035	164 962

⁷² Ibid.

⁷³ Bundeswehr: Over 60,000 rounds of ammo unaccounted for – DW – 07/17/2020. In: [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/germany-military-ammunition/a-54214817>

A pro skupinu C.

Tabulka 12 – Zbrojní průkazy skupina C

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Skupina C	112 021	107 559	105 274	104 592	105 931	107 599
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skupina C	109 992	111 010	112 067	113 576	114 627	115 817

Je tedy zřejmé, že velký počet osob může nakupovat střelivo bez předkládání průkazu zbraně jako dokladu, že pro něj mají legitimní využití. Samozřejmě s ohledem na podmínky získání zbrojního průkazu je nepravděpodobné zneužívání této možnosti.

Počty legálně držných zbraní v České republice dlouhodobě rostou, jak naznačuje tabulka uvádějící počty legálně držných zbraní od roku 2010, jde jen o zbraně, na jejichž držení je třeba zbrojní průkaz, tedy bez zbraní kategorie D. Pro rok 2021 jsou odečteny zbraně kategorie C-I.

Tabulka 13 – Počet legálně držných zbraní podléhajících registraci

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet zbraní	700 551	706 900	721 054	736 405	752 387	806 895
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zbraní	801 532	825 628	851 397	875 292	900 087	930 797

U počtů legálně držných zbraní je namíste řešit to, že mohou být použity k nedovolenému ozbrojování poté, co jsou vlastníkovu ukradeny, nebo po jejich ztrátě. V tabulce je uveden počet ukradených nebo ztracených zbraní od roku 2010.

Tabulka 14 – Zbraně ztracené a odcizené

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet zbraní	296	296	325	411	205	256
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	
Počet zbraní	313	221	166	203	126	

Za desetileté období jde tedy o 2 818 registrovaných zbraní. Problémem této statistiky je, že bere v potaz pouze jejich ztrátu nebo odcizení, aniž by bylo uvedeno, kolik zbraní z toho bylo

nalezeno nebo vypátráno. K 5. říjnu 2021 uváděla⁷⁴ policie od roku 2010 2 340 ztracených zbraní a 2 049 odcizených zbraní, ovšem včetně zbraní kategorie D. Vzhledem k tomu je policií zveřejněná informace bohužel nepoužitelná pro získání odhadu, kolik registrovaných zbraní bylo ztraceno a kolik odcizeno.

3.3.3 Počet zbraní odevzdaných při amnestii

Jednou z možností, jak snížit množství nelegálních zbraní držенých obyvateli, je pomocí zbraňových amnestií. V České republice má zbraňová amnestie specifickou možnost, a to odevzdanou zbraň legalizovat. Od vzniku České republiky proběhlo pět zbraňových amnestií, typicky při významných změnách v zákonné úpravě držení zbraní.⁷⁵

Tabulka 15 – Zbraňové amnestie

Rok	Počet zbraní
1996	3 704 ks
2003	4 192 ks
2009	7 897 ks
2014	5 877 ks
2021	3 678 ks
Celkem	25 348 ks

Přesto, že při zatím poslední amnestii bylo odevzdáno nejméně zbraní, lze celkový koncept zbraňových amnestií považovat za pozitivní. Hlavním přínosem je právě to, že díky nim ubývají neregistrované, a tedy nijak nesledované zbraně.

Jednou ze zajímavostí je množství odevzdaného střeliva, dostupné jsou informace za roky 2014 (468 351 ks)⁷⁶ a 2021 (132 987 ks)⁷⁷. Další zajímavostí jsou často exotické typy odevzdaných zbraní a rozsah jejich typů. Oblíbeným zpestřením mezi nimi jsou kuriozity, jako jsou dělostřelecké zbraně, raritní ruční palné zbraně z období první a druhé světové války nebo protitanková tarasnice. Méně oblíbené, o to však cennější z pohledu ochrany společnosti, jsou odevzdané nebo nahlášené ruční granáty a další výbušniny.

⁷⁴ Ztracené a odcizené zbraně - Policie České republiky. [cit. 14.03.2023].

Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ztracene-a-odcizene-zbrane.aspx>

⁷⁵ Zbraňová amnestie - Policie České republiky.

⁷⁶ Čtvrtá zbraňová amnestie skončila - Policie České republiky. [cit. 25.02.2023].

Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ctvrta-zbranova-amnestie-skoncila.aspx>

⁷⁷ Posledním červencovým dnem byla ukončena zbraňová amnestie - Policie České republiky. [cit. 25.02.2023].

Dostupné z: <https://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=22631616&docType=ART>

Co se podle mého při amnestiích ukazuje, je vysoká latence nedovoleného ozbrojování. Tedy že množství páchaných skutků nedovoleného ozbrojování je vyšší, než je registrováno. Problém při vyhodnocování těchto statistik představuje skutečnost, že není zveřejňován počet osob, které zbraně a střelivo odevzdaly.

Obrázek 3 – Při amnestii odevzdané výbušniny

3.4 Nedovolené ozbrojování v České republice

Data uvedená v této kapitole nám poskytují základní představu o nedovoleném ozbrojování v České republice. Pachatelem je typicky muž. Nejčastěji jde v případě nedovoleného ozbrojování o krátkou střelnou zbraň. Podle experta z oboru balistiky se často jedná o reaktivovanou znehodnocenou zbraň nebo předělanou expanzní zbraň. Množství registrovaných trestných činů nedovoleného ozbrojování je nízké, stejně tak z toho vycházející počty obžalovaných a odsouzených. Množství pohřešovaných a ztracených zbraní je proti množství legálně držených zbraní velmi nízké. Mezi občany se přesto vyskytuje množství zbraní, což dokazují počty zbraní odevzdaných při amnestii. Dále je namístě brát v potaz i v minulosti volně prodejné zbraně jako historické perkusní revolvery, zbraně znehodnocené podle dříve platné, méně restriktivní úpravy a expanzní zbraně. Zvláště znehodnocené a expanzní zbraně mohou posloužit pro reaktivaci, respektive přestavbu na střelbu kulovým střelivem. V tom smyslu varuje i Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (NCOZ) ve svých výročních zprávách z roku 2020⁷⁸ a 2021⁷⁹, kde upozorňují na to, že organizované zločinecké skupiny se mohly předzásobit expanzními a znehodnocenými zbraněmi k předělání na ostré.

Při posuzování nedovoleného ozbrojování v České republice je podle mého vhodné brát v potaz i upozornění německého Spolkového kriminálního úřadu (BKA), který každoročně zveřejňuje informace o zbraňové kriminalitě. V příslušných zprávách se pravidelně věnuje aktuálním trendům v oblasti nedovoleného ozbrojování. V roce 2018 byly zdůrazňovány jednak obchod organizovaného zločinu s nelegálními zbraněmi, dále používání internetu při těchto obchodech, přestavby dekorativních a znehodnocených zbraní na ostré a zneužívání expanzních, flobertkových a perkusních zbraní.⁸⁰ Pro rok 2019 se tato upozornění opakovala.⁸¹ Pro rok 2020 se objevuje výslovné upozornění na zbraně na náboje Flobert pocházející ze Slovenska, které byly vytvořeny přestavbou původně samočinných nebo samonabíjecích zbraní. Tyto přestavby však bylo snadné uvést do původního stavu.⁸²

⁷⁸ Výroční zpráva NCOZ 2020 - Policie České republiky. s. 42 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-ncoz-2020.aspx>

⁷⁹ Výroční zpráva NCOZ 2021 - Policie České republiky. s. 54 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-ncoz-2021.aspx>

⁸⁰ BKA - *Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2018*, s. 9–13.

⁸¹ BKA - *Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2019*, s. 12–15.

⁸² BKA - *Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2020*, s. 10–13.

Nejnovější zpráva BKA o zbraňové kriminalitě uvádí jako aktuální výzvy reaktivované znehodnocené zbraně, opět slovenské „flobertky“ a výrobu zbraní s pomocí 3D tisku.⁸³

Pro zamezení vystopování původu zbraně je možné sáhnout k odstraňování výrobních čísel. Používané metody jsou podle Hearda⁸⁴ zejména vybroušení, po kterém často následuje přeražení nových čísel, obouchání průbojníkem nebo důlčíkem, tak aby došlo k nečitelnosti čísla, přeražení novými čísly (často čísla 4 a 8), odvrtání výrobního čísla nebo zakrytí čísla svarem. K odstraňování jedinečných označení zbraně však v České republice dochází jen výjimečně, obvykle se tím pachatelé údajně nezabývají, vzhledem k častému používání předělaných expanzních zbraní.⁸⁵

Odhalování nedovoleného ozbrojování je obecně složité. Pokud má pachatel ukrytou zbraň a nedopouští se další trestné činnosti, případně se zbraní nechlubí, pak je velká šance, že nebude odhalen. To, že poškozují zájem společnosti na tom, aby zbraněmi disponovaly jen oprávněné osoby, se nijak neprojevuje navenek, a poškozovaný zájem rozhodně nepodává trestní oznámení. Větší šance na odhalení je u pachatelů, kteří nelegální zbraně a střelivo mají nebo vyrábí za účelem prodeje.

⁸³ BKA - Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2021. s. 10–13 [cit. 30.03.2023].

Dostupné z: <https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Waffenkriminalitaet/waffenkriminalitaetBundeslagebild2021.html?nn=28062>

⁸⁴ HEARD, Brian J. *Handbook of firearms and ballistics: examining and interpreting forensic evidence*. Oxford ; Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell, 2008. str. 254

⁸⁵ BALISTIK KRIMINALISTICKÉHO ÚSTAVU POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Rozhovor ohledně nedovoleného ozbrojování, významu kriminalistické balistiky pro jeho potírání a o výskytu 3D tištěných zbraní ze dne 24.11.2021.*

4. Běžné metody nelegální výroby zbraní a některé typy nelegálně vyráběných zbraní

Podomácku vyrobené zbraně nejsou nový fenomén. Prvopočátky výroby palných zbraní můžeme spatřovat například u kovářů, kteří vytvořili husitské píšťaly v primitivních podmínkách. Postupný rozkvět výroby byl spojen převážně s puškaři, specializovanými řemeslníky, kteří buď vyráběli kompletní zbraně, nebo (v pozdějších dobách a prakticky i dnes) využívali k výrobě hlavní části vyrobené průmyslově, typicky šlo o hlavně, ke kterým vyrobili zbytek zbraně.

Dnešní výrobu nelegálních zbraní lze rozdělit do několika skupin. V té první je výroba kompletních zbraní z volně dostupných materiálů. Druhou skupinou jsou nelegální zbraně vyrobené z jiných legálně dostupných, ale regulovaných věcí, jako jsou znehodnocené zbraně nebo expanzní zbraně. Třetí skupinou je výroba pomocí 3D tisku, které je věnována další kapitola. V České republice se nejčastěji v souvislosti s nedovoleným ozbrojováním objevuje skupina druhá, které se blíže věnuje tato kapitola.⁸⁶

4.1 Krátce k některým významným způsobům nelegální výroby zbraní

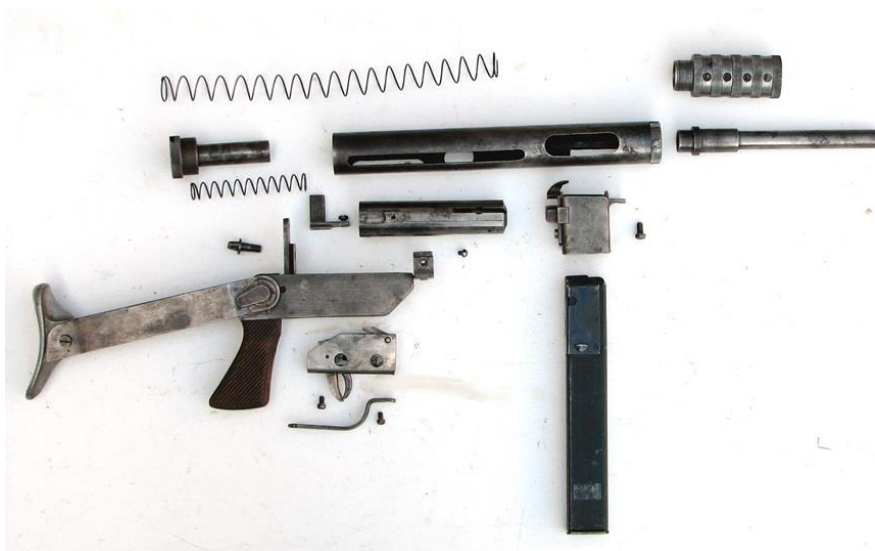
Domácí či utajená výroba z důvodu ilegality byla přítomna například i v odboji během druhé světové války. Takovým příkladem může být polská odbojová výroba samopalů Blyskawica a Bechowiec (Beha). Samopal Blyskawica byl vyráběn takřka průmyslově v okupované Varšavě, s využitím běžných výrobních provozů jako krytí při výrobě součástek zbraní, s rozdělením práce mezi zhruba 20 provozoven. Technicky jde u Blyskawice o typického zástupce druhé generace samopalů, tedy o zbraň, jejíž konstrukce je zaměřena v první řadě na levnou a rychlou výrobu. Zástupci této kategorie zbraní jsou typy Sten, PPS-43 nebo M3. Právě konstrukcí Stenu, v kombinaci s německým typem MP-40, se polští konstruktéři Wacław Zawrotny a Seweryn Wielanier výrazně inspirovali.

Samopal Blyskawica používá dynamický závěr a střílí z otevřeného závěru. Při stisknutí spouště dochází k uvolnění závěru, který nabírá náboj ze zásobníku, zasouvá ho do nábojové komory a rovnou ho i iniciuje. Po výstřelu tlak plynů působící na dno nábojnice uvádí závěr do pohybu vzad, při kterém dochází k vyhození prázdné nábojnice. Pokud již není spoušť stisknuta, zachytí se závěr na spoušťové páce v zadní poloze a je připraven k další střelbě.

⁸⁶ Ibid.

Pokud je spoušť nadále stisknuta, pokračuje samopal ve střelbě, dokud nedojde střelivo, případně dokud nedojde k závadě.

Výroba tohoto samopalu ilustruje, že i přes množství nutných kompromisů při designu a výrobě vzhledem k podmínkám okupovaného Polska lze vyrobit jednoduché samočinné zbraně. To se polským odbojářům povedlo v počtu zhruba 500–700 kusů.⁸⁷

Obrázek 4 – Samopal Blyskawica

Druhý příklad odbojového samopalu, samopal Bechowiec (Beha), ilustruje to, že ve výrobě nelegálních zbraní je nutná častá improvizace. Tento samopal vyvinutý Henrykem Strapoćem vychází z levných kapesních pistolí a byl vyráběn v ráži 9 mm Luger, byť zřejmě i dva kusy v ráži 7,62 mm Tokarev. Důvod, proč ho zde zmiňuji, je výroba hlavní pro tento samopal. Oproti množství výrobních míst součástí samopalu Blyskawica byla výroba Behy výrazně menší operací. Protože byly dostupné hlavně z opakovacích pušek, byly využity jako základ pro výrobu hlavně do samopalu. To údajně provázely problémy při přerážování na ráži 9 mm, kdy bylo mnoho polotovarů hlavní v původní puškové ráži 7,92 mm zničeno, a to kvůli nedostatečnému strojovému vybavení improvizujících výrobců. To také zřejmě vedlo k dvěma exemplářům v ráži 7,62 mm, pro které byly využity hlavně z pušek Mosin-Nagant. Celkově se uvádí, že bylo vyrobeno zhruba 12 kusů, včetně zmiňovaných dvou v ráži 7,62 mm Tokarev.⁸⁸

⁸⁷ ERENFEICHT, Leszek. Blyskawica: Poland's First Successful SMG. 3. 8. 2012 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/blyskawica-polands-first-successful-smg/>

⁸⁸ ERENFEICHT, Leszek. Polish „Beha” Resistance SMG. 29. 6. 2012 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/polish-beha-resistance-smg/>

Časově bližší nám je samopal Agram-2000, vyvinutý v Chorvatsku během jugoslávských válek. Tento samopal byl inspirován italským typem Beretta M12. Jeho konstruktér Ivan Vugrek směřoval k tomu, aby byl samopal jednoduchý na výrobu ve válečných podmínkách. Opět šlo o zbraň vyráběnou množstvím dílen. Jde o zbraň samočinnou střelící z přední polohy závěru, s dynamickým závěrem.⁸⁹ Často byl používán v kombinaci s tlumičem, což spolu s jeho nízkou vahou a kompaktními rozměry vedlo k využívání zločinci. O jeho použití se ví například v České republice⁹⁰ a ve Velké Británii.⁹¹ Mimochodem se tento samopal

Obrázek 5 – Samopal Agram 2000 s tlumičem

dostal i do judikatury, kdy se o něm hovoří v usnesení senátu Nejvyššího soudu České republiky č. 4 Tdo 991/2014, kdy je na místě si povšimnout, že byl samopal držen i s tlumičem a značným množstvím střeliva.

Obecně šlo na předchozích řádcích o zbraně, které byly vyráběny za ztížených podmínek při obtížnější dostupnosti materiálů. Je na místě též podotknout, že všechny byly vyráběny v různých dílnách týmy lidí, kdy zejména v případech Polska byla užita různá konspirační opatření pro zamezení odhalení dílen. To nám může být vodítkem do současnosti, tedy při objevení „série“ podobných improvizovaných zbraní hledat skupiny osob, které mají dostatečnou mechanickou zručnost k obrábění kovů a k tomu příslušné vybavení. Fréza a soustruh nebývají běžnou součástí každé garáže.

⁸⁹ MCCOLLUM, Ian. Agram 2000: Croatia's Gangster Gun. 13. 6. 2022 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/agram-2000-croatias-gangster-gun/>; AGRAM 2000: The Croatian Reinvention of the Italian Beretta M12. In: . 16. 3. 2023 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://special-ops.org/agram-2000-submachine-gun/>

⁹⁰ „...Poté ukázal samopal značky Agram 2000 ráže devět milimetrů chorvatské výroby bez výrobního čísla.“ Komorous varoval zločince. In: *iDNES.cz* [online]. 22. 10. 2001 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/komorous-varoval-zlocince.A011022_171232_praha_krimi_ton

⁹¹ „Nešlo o první případ, kdy byl tento konkrétní samopal(Agram) použit, byl již pětkrát použit při boji o území mezi znepřátelenými gangy...“ DALY, Max. *Hunting for Guns* [online]. 2014 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.vice.com/da/article/bnk8ea/hunting-for-guns-002>

4.2 Nejvýznamnější typy podomácku vyráběných zbraní

4.2.1 Slamfire brokovnice a další jednoduché zbraně

Mezi nejprimitivnější typy podomácku vyrobených zbraní patří takzvané slamfire brokovnice neboli trubkové brokovnice. Fungují na principu dvou trubek, jedné s průměrem umožňujícím vložení brokového náboje, druhé o větším průměru s navařeným dnem s pevným zápalníkem uprostřed tak, aby při prudkém nasunutí menší trubky do větší došlo k iniciaci zápalky a výstřelu. Tyto zbraně byly používány například v období druhé světové války na Filipínách.⁹² Taktika jejich užití byla založena na snaze ukořistit lepší zbraň, jejich ideální použití bylo v léčce na japonské vojáky. Protože jde o velice jednoduchou zbraň se snadnou výrobou, vyskytuje se stále. Tento typ brokovnice použil například útočník v Halle.⁹³ Někdy se také vyskytují za účelem zneužití státních akcí na zpětný výkup zbraní pořádaných ve Spojených státech.⁹⁴ Vzhledem k jednoduchosti výroby a dostupnosti jednotlivých dílů je jejich vymýcení prakticky nemožné. V podmínkách České republiky vidím jako jedinou větší překážku, co se týče tohoto typu zbraně, získání vhodného brokového střeliva.

⁹² MCCOLLUM, Ian. Richardson Guerrilla Gun in Congressional Testimony.. 31. 1. 2021 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/richardson-guerrilla-gun-in-congressional-testimony/>; MCCOLLUM, Ian. A Vet Returns to Civilian Life: Richardson Industries Slamfire Guerrilla Shotguns. . 29. 1. 2021 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/a-vet-returns-to-civilian-life-richardson-industries-slamfire-guerrilla-shotguns/>

⁹³ Zbraně z hobbymarketu: Útočník v Halle si vyrobil samopal, pistoli, brokovnice, výbušniny - a také střelivo. In: *zbrojnice.com* [online]. 10. 10. 2019 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2019/10/10/zbrane-z-hobbymarketu-utocnik-v-halle-si-vyrobil-samopal-pistoli-brokovnice-vybusniny-a-take-strelivo/>

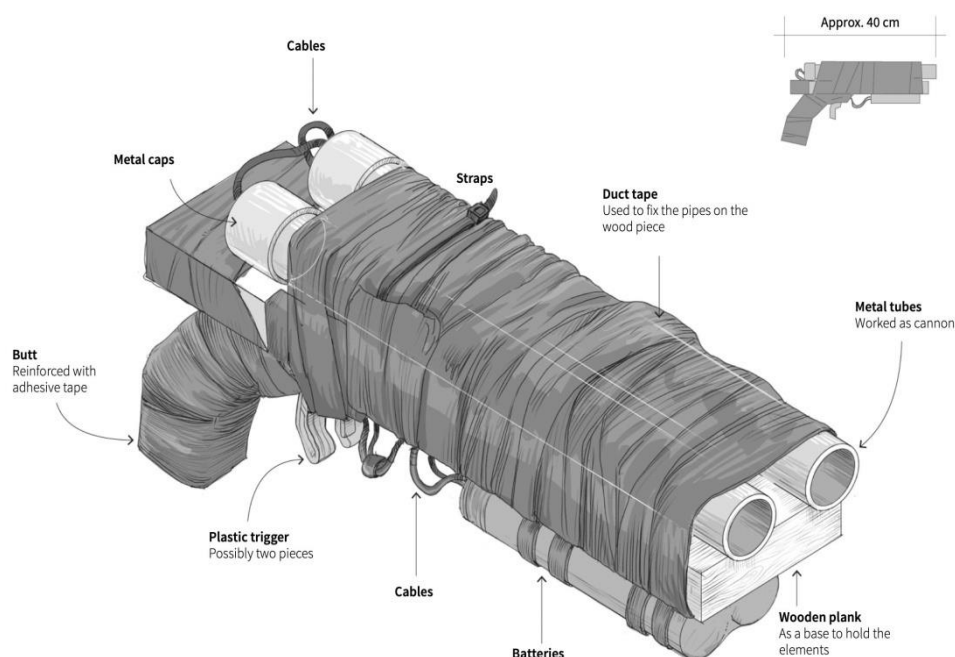
⁹⁴ Homemade shotgun turned in at gun buyback event in San Francisco. In: *ABC7 San Francisco* [online] [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://abc7news.com/san-francisco-gun-buyback-event-homemade-shotgun/3686268/>

Obrázek 6 – Trubková brokovnice útočnicka z Halle

Že ani nedostupnost střeliva nemusí zamezit použití obdobného typu zbraně, nás dostává ke konkrétnímu případu ze země, kde je dostupnost továrního střeliva zásadně omezena. Jde o Japonsko, kde pachatel pomocí improvizované brokovnice zavraždil bývalého premiéra Shinzo Abeho. Použitá zbraň byla podomácku vyrobená, velmi jednoduchá dvouhlavňová předovka s elektrickým zážehem improvizované prachové nálože. Zajímavé bylo využití nosného prkna, na kterém byly elektrickou páskou přidělány ostatní části, jako dvě „hlavně“, spoušťový mechanismus a elektrická baterie. Všechny materiály využitě k výrobě byly

volně dostupné.⁹⁵

Obrázek 7 – Nákres zbraně použité k atentátu na Shinzo Abeho

4.2.2 Samopal Luty

Jedním z nejznámějších typů improvizovaných zbraní je samopal Luty. P. A. Luty byl britský občan, který, po extrémním zpřísnění možnosti vlastnit krátkou palnou zbraň v 90. letech ve Velké Británii, vytvořil na protest proti odzbrojování občanů samopal.⁹⁶ Ten se dal vyrobit z volně dostupných dílů z železářství, a to včetně zásobníků jeho vlastní konstrukce. Luty k svému samopalu vytvořil i návod k výrobě, který dal k dispozici, jako politické gesto. Tento návod se dnes dá volně sehnat na internetu.⁹⁷ Funkčně jde o samopal fungující na principu dynamického závěru se samočinnou spouští a hlavní bez vývrtu. Specifický je tento samopal tím, že nepoužívá žádnou součást ze zbraní, vše je volně prodejné. Stal se populárním například v Austrálii⁹⁸, zřejmě vzhledem k omezené dostupnosti jiných samočinných zbraní na místě. Přes volnou dostupnost součástí upozorňuje ARES⁹⁹ na to, že konstrukce tohoto samopalu vyžaduje přesné dodržení tolerancí a slícování součástí, aby se dalo mluvit

⁹⁵ Shinzo Abe.; PARK, Ju-min a Daniel LEUSSINK. *The DIY gun used to kill Japan's Abe was simple to make, analysts say.*

⁹⁶ MCCOLLUM, Ian. Weapons as Political Protest: P.A. Luty's Submachine Gun. 2. 8. 2017 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/weapons-as-political-protest-p-a-lutys-submachine-gun/>

⁹⁷ LUTY P.A. *Expedient homemade firearms: 9mm submachine gun* 1st ed., PALADIN PRESS, Boulder, Colorado 1998 ISBN: 978-0-87364-983-4 Dostupné z: (zdroj úmyslně neposkytnut)

⁹⁸ *Australian police seize homemade submachine gun during drug raid* - [online]. 2015 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.thefirearmblog.com/blog/2015/03/10/australian-police-seize-homemade-submachine-gun-drug-raid/>

⁹⁹ *P.A. Luty 9 mm sub-machine guns - Armament Research Services (ARES)* [online]. 2017 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://armamentresearch.com/pa-luty-9mm-submachine-guns/>

o funkční zbraní. Svou povahou je tedy podle mého blíže zbraním jako zmiňované typy Agram nebo Blyskawica než slamfire brokovnicím. S těmi sdílí pouze dostupnost dílů.

Obrázek 8 – Samopal Luty s tlumičem

Samopal Luty byl postupem času různě modernizován. Jednou takovou modernizací bylo využití 3D tisku k výrobě částí těla zbraně, zásobníků a pistolové rukojeti. Takto modernizovaná zbraň byla nazvaná Shuty. Další evolucí a zdokonalením došel německý občan známý pod online přezdívkou JStark 1809 k vytvoření zbraně FGC-9, které se věnuje kapitola o 3D tisku.

U samopalu Luty je vhodné poznamenat, že byl využit při útoku na synagogu v Halle.¹⁰⁰ Útočník měl u sebe dokonce dvě verze tohoto samopalu. Jeden vyrobený podle návodu z kovů a druhý v „modernizované verzi“ s 3D tištěnou částí těla zbraně a 3D tištěnými zásobníky. K těmto uvádí Gawron,¹⁰¹ že první z nich neměl vytahovač nábojnic a druhý používal zřejmě špatný druh plastu na díly, které byly vystaveny vysoké teplotě. Obě zbraně tak při použití selhaly. To podle mého blíže ilustruje úroveň složitosti výroby takové zbraně.

4.3 Výroba zbraní ze znehodnocených, upravených a expanzních zbraní – reaktivace a konstrukční úpravy

Proti výrobě zbraní z nuly, tedy z určitých základních materiálů, stojí výroba z „polotovaru“. Těmito „polotovary“ mohou být například zbraně znehodnocené, zbraně vyrobené jako expanzní, nebo zbraně, které byly upraveny na zbraně expanzní nebo k používání nábojů typu

¹⁰⁰ HUMMEL, Kristina. *The Halle, Germany, Synagogue Attack and the Evolution of the Far-Right Terror Threat.*

¹⁰¹ *Zbraně z hobbymarketu.*

Flobert. Proti domácí výrobě celé zbraně je tato metoda jednodušší a takto vyrobené zbraně jsou podle mého společensky nebezpečnější.

4.3.1 Reaktivace znehodnocených zbraní

Tento způsob výroby zbraní využívá jako základ znehodnocenou zbraň, která si typicky zachovává vnější vzhled, ale není možno ji použít ke střelbě. Takovou zbraň pak pachatel různými způsoby podle způsobu znehodnocení uvádí do střelbyschopného stavu. V první řadě jde o odstraňování překážek v hlavni nebo svárů blokujících pohyb závěru. Součástí je také obstarání si součástí, které byly ze zbraně odstraněny (např. plynový píst). K tomuto druhu vytváření zbraní zde docházelo v 90. letech, kdy až v roce 1996 došlo vyhláškou č. 216/1996 Sb. ke stanovení technologického postupu znehodnocování zbraní. Postupně však docházelo k zpřísnění úpravy znehodnocování zbraní do takové podoby, aby byla reaktivace maximálně ztížena a aby vyžadovala vysoké náklady.¹⁰² V současné době postup znehodnocování zbraní do ráže 14,5 mm upravuje prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/337. Co se týče používaných typů, zde Planka uvádí jako časté československé vojenské zbraně jako samopal vzor 24/26, samopal vzor 58 nebo samopal vzor 61.¹⁰³

Vedle toho je podle mého možné uvést zbraně vytvořené uschopněním zbraně řezem znehodnocené ke střelbě. Je to zejména proto, že je to obdobně náročné jako u reaktivace znehodnocených zbraní, a očekává se, že to téměř není možné. Takové uschopnění vyžaduje například nahrazení nebo opravení dílů znehodnocených řezem, a to především hlavně s nábojovou komorou a dalších hlavních částí zbraně podle nutnosti. Přesto došlo k použití reaktivované zbraně při útoku aktivního střelce v Ostravské fakulní nemocnici v prosinci roku 2019. Šlo o řez zbraně CZ-75 v ráži 9 mm Luger, která byla uschopněna ke střelbě.¹⁰⁴

¹⁰² ODBORNÝ SPECIALISTA ZNEHODNOCOVÁNÍ ZBRANÍ. *Znehodnocování zbraní a vývoj příslušné právní úpravy- emailová komunikace s ČÚZZS.*

¹⁰³ PLANKA, Bohumil a KOLEKTIV. *Kriminalistická balistika*, s. 188.

¹⁰⁴ *Střelec z ostravské nemocnice použil speciálně upravenou zbraň. Podle policie se zasekávala.*

Obrázek 9 – Řez pistolí CZ-75

Obecně lze podle mého u reaktivace znehodnocených zbraní počítat s omezením výskytu, a to jednak díky zpřísnění podmínek znehodnocení a pak vzhledem k tomu, že dojdou levné znehodnocené zbraně k reaktivaci.

4.3.2 Zbraně upravené na expanzní nebo na systém Flobert

Jde o zbraně původně vyrobené k používání běžného kulového střeliva, které byly upraveny na expanzní nebo pro používání náboje typu Flobert. Zpětnou přestavbou takových zbraní je možné získat de facto továrně vyrobenou nelegální zbraň, poměrně často dokonce samočinnou. Předělávané zbraně pocházely často ze Slovenska, jak nasvědčuje mimo jiné výše zmiňovaná zpráva BKA. Tyto předělané zbraně se vyskytovaly napříč Evropou. Nejznámější případ je zřejmě použití reaktivovaného samopalů vzor 58 při útoku na košer supermarket v Paříži v roce 2015, kdy útočník měl i předělanou pistoli TT-33.¹⁰⁵ Dalším významným výskytem je operace Seventy z roku 2016, kde se britské policii podařilo odhalit skupinu pašeráků zbraní, u kterých se našlo 31 kusů reaktivovaných samopalů vzor 58 a vzor 61.¹⁰⁶ Vyskytly se i v České republice, například když byla v roce 2021 provedena operace Koval, našly se u pachatelů mimo jiné i předělané zbraně původně dovezené jako expanzní ze Slovenska.¹⁰⁷

¹⁰⁵ CANDEA, Stefan et al. Following the Path of the Paris Terror Weapons. *Der Spiegel* [online]. 2016 [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/international/europe/following-the-path-of-the-paris-terror-weapons-a-1083461.html>

¹⁰⁶ UK's biggest gun smuggling plot: Who was behind it? *BBC News* [online]. 2016 [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/uk-36081009>

¹⁰⁷ Výroční zpráva NCOZ 2021 - Policie České republiky.; Obvinění 4 osob z nedovoleného ozbrojování - Policie České republiky. [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/obvineni-4-osob-z-nedovoleneho-ozbrojovani.aspx>

Úprava těchto zbraní zpět na původní styl byla často velice jednoduchá, například jen odstranění překážky z hlavně tak, aby bylo umožněno v expanzní přestavbě použít kulové střelivo.

S jedním takovým typem reaktivované zbraně, z přestavby na flobertku mě seznámil balistik Kriminálního ústavu. Již z popsání podoby přestavby bylo zřejmé, že šlo o obcházení zákona. Přestavba spočívala v nalisování hlavně ráže 6mm do původní hlavně a upevnění bodovým svarem. Dále se počítalo s využitím redukce na náboje 6mm Flobert, která rozměrově odpovídala náboji 7,65 mm Browning (původní ráže samopalu vzor 61), tak aby bylo možné použít originální zásobník a nábojovou komoru, přičemž do této redukce se kromě náboje Flobert vkládala ještě redukce středového zápalu na okrajový. Z celkového popisu tedy vychází prakticky nezměněný samopal vzor 61, u kterého je pouze nutné odstranit vlisovanou hlaveň pro obnovení funkčnosti s ráží 7,65 mm Browning. Na obnovení plné funkčnosti samopalu stačilo při testování po odstranění vlisované hlavně jednou vystřelit náboj původní ráže. Při další střelbě již zbraň fungovala i v samočinném režimu.¹⁰⁸ Z popisu tedy vychází zbraň, kterou bylo uživatelsky nepřívětivé používat ke střelbě náboji Flobert, a zároveň bylo jednoduché ji reaktivovat do původní, samočinné podoby.

Právě tento druh zbraní je podle mého nejnebezpečnější, tím, že je lze velmi snadno přestavět do původní podoby továrně vyrobených (často samočinných) zbraní. Jde tedy zjednodušeně o zbraně tak odolné, přesné a účinné jako ty, které jsou dostupné oprávněným držitelům, někdy dokonce účinnější (v případě samočinných zbraní).

V návaznosti na tento fakt došlo v revidující směrnici č. 2017/853 k doporučení zpřísnění podmínek pro ty flobertky a expanzní zbraně, které vznikly úpravou z původně funkčních zbraní. To bylo zapracováno do zákona o zbraních a střelivu v rámci novelizace zákonem č. 13/2021 Sb. Podle zvláštní části důvodové zprávy návrhu této novelizace: *„Zákon o zbraních nově zakotvuje obecný princip vycházející z revidující směrnice (srov. úvodní ustanovení č. 20 revidující směrnice), podle kterého by neměly původně funkční („ostré“) zbraně ani po své úpravě na expanzní zbraně (tj. akustické nebo salutní) přecházet do kategorie zbraní podrobené mírnějším podmínkám z hlediska možnosti nakládání s nimi. Tyto zbraně budou tedy nadále považovány za zbraně stejného druhu a kategorie, jako by k úpravě*

¹⁰⁸ BALISTIK KRIMINALISTICKÉHO ÚSTAVU POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Rozhovor ohledně nedovoleného ozbrojování, významu kriminalistické balistiky pro jeho potírání a o výskytu 3D tištěných zbraní ze dne 24.11.2021.*

na expanzní zbraň nedošlo, z tohoto důvodu se nenavrhuje doplnění nové subkategorie do § 4 až 6.¹⁰⁹

Toto opatření má podle mého potenciál prakticky vymýt tento druh reaktivovaných zbraní tím, že se běžné zbraně takto upravené na expanzní budou vyskytovat jen vzácně.

4.3.3 Zbraně vyrobené z původně expanzních zbraní

V případě nelegálních zbraní vytvořených úpravou z expanzních zbraní se dá podle Florquina a Kinga¹¹⁰ mluvit o třech variantách přestavby. Pro kontext, tyto zbraně jsou vyráběny tak, aby nebylo možno vystřelit projektil. Tomu je zabráněno výrobou z méně odolných materiálů než u běžných zbraní a dále překážkou v hlavni, která má zajistit používání převážně jen akustických nábojů.¹¹¹ „Ve všech případech nejprve dochází k odstranění překážky v hlavni, tak, aby bylo umožněno použít vhodnou střelu. U nejjednodušší varianty přestavby tím končí úprava zbraně, kterou následuje úprava střeliva takovým způsobem, že je nábojka příslušné ráže expanzní zbraně doplněna typicky kuličkovým ložiskem jako střelou. Složitější varianty vyžadují buď vyztužení hlavně vyložkováním vhodnou trubicí, nebo rovnou nahrazení hlavně jinou z odolnějšího materiálu.“¹¹² Konstrukce těchto zbraní většinou využívá dynamický závěr s pevnou hlavní, což je jednoduchý systém používaný například u malorážových pistolí. Takovéto zbraně tedy nevyžadují velké množství úprav a i po úpravě jsou levné, na druhou stranu mají omezenou přesnost a životnost.

Používané ráže se liší podle použité metody přestavby. Jako nejčastěji používané ráže uvádí Florquin a King tyto: 6,35 mm Browning, 7,65 mm Browning, 9 mm Browning a .22 LR.¹¹³ Vychází při tom z dat o forenzním zkoumání předělaných expanzních zbraní z Německa (2009–2017), Nizozemí (2009–2017), Portugalska (1999–2015) a Švédska (2010–2016).

K rozšíření těchto přestaveb přispěla dostupnost expanzních zbraní, které byly široce prodávány bez významných omezení.¹¹⁴ V České republice šlo o zbraně kategorie D, které mohla nabývat do vlastnictví osoba starší 18 let způsobilá k právním úkonům. Běžně byly tyto zbraně prodávány přes internet.

¹⁰⁹ Sněmovní tisk 92. In: [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=92>

¹¹⁰ FLORQUIN Nicolas, KING Benjamin. *FROM LEGAL TO LETHAL Converted Firearms in Europe*, s. 42.

¹¹¹ Existují typy střeliva pro sebeobranu, které obsahují dráždivé látky jako slzný plyn nebo pepř.

¹¹² FLORQUIN Nicolas, KING Benjamin. *FROM LEGAL TO LETHAL Converted Firearms in Europe*, s. 43.

¹¹³ FLORQUIN Nicolas, KING Benjamin. *FROM LEGAL TO LETHAL Converted Firearms in Europe*, s. 45.

¹¹⁴ Plynové pistole koupené v Česku používá britské podsvětí - Seznam Zprávy. In: [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/plynove-pistole-koupene-v-cesku-pouziva-britske-podsveti-60744>

To se změnilo při novelizaci zákona o zbraních a střelivu zákonem č. 13/2021 Sb., kdy vznikla nová kategorie zbraní C-I, která vyžaduje ohlášení nabytí vlastnictví příslušnému útvaru policie. Je otázkou, kterou nedovedu posoudit, nakolik bude tato úprava účinná při omezování počtu předělávaných expanzních zbraní. Výhodou však je, že do budoucna bude kvůli povinnému ohlašování alespoň existovat přehled o počtu těchto zbraní.

5. 3D tištěné zbraně a další moderní technologie domácí výroby zbraní

Kvůli rozvoji technologií jako aditivní výrobě, rozmachu počítačem asistovaného navrhování a vůbec díky internetu masivnímu rozšíření informací o konstrukci zbraní se značně zjednodušila výroba nelegální zbraně. Na internetu kolují návody, tiskové soubory a tipy, jak si vytvořit vlastní zbraň. Na tomto místě se budu věnovat zejména zbraním vyrobeným s pomocí 3D tisku. Dále některým trendům ve Spojených státech jako domácí CNC zařízení určené k výrobě hlavních částí zbraní.

5.1 První výskyt 3D tištěných zbraní

„V roce 2012 založil Cody Wilson v Texasu společnost *Defense Distributed*, za účelem ochrany práva držet zbraně. V roce 2013 nejprve 6. 5. spolu s dalšími a za přítomnosti BBC3 otestoval 3D tištěnou zbraň *Liberator* vlastního návrhu, a následně uvolnil technické výkresy a soubory nutné k 3D tisku této zbraně. Během dvou dnů si tyto soubory stáhlo údajně 100 000 lidí po celém světě.“¹¹⁵ Z konstrukčního hlediska jde u *Liberatoru* o nijak zvláštní, neforemnou, jednoranovou pistoli ráže 9 mm Browning (.380 ACP), s hlavní délkou 64 mm s omezenou úst'ovou rychlostí střely (140–170 m/s¹¹⁶). Úst'ová rychlost je tedy výrazně menší než hodnoty udávané výrobcem střeliva, kdy například Sellier a Bellot u střeliva ráže 9 mm Browning s celoplášť'ovou střelou uvádí úst'ovou rychlost 291 m/s.¹¹⁷ Také použití plastů nebylo již v éře obrovského rozmachu pistolí s polymerovým tělem překvapivé, zvláštností však byla celoplastová hlaveň. Obecně byl revoluční především způsob výroby převážné většiny (18 z 19)¹¹⁸ komponentů.

Komponenty pro sestavení pistole *Liberator* byly totiž 3D tištěné z plastu (ABS) a poprvé byly zároveň plány pro výrobu zbraně dány široké veřejnosti k dispozici přes internet. Zbraň měla životnost maximálně kolem 10 výstřelů, při prvním veřejném představení dokonce došlo k úspěšnému výstřelu pouze jednou, než nastala závada.¹¹⁹ Navzdory tomu následovala silná

¹¹⁵ přeloženo z GREENBERG, Andy. Meet The „Liberator“: Test-FiringTheWorld’sFirstFully3D-Printed Gun. In: *Forbes* [online] [cit. 04.11.2022].

Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/andygreenberg/2013/05/05/meet-the-liberator-test-firing-the-worlds-first-fully-3d-printed-gun/>

¹¹⁶ Viz. Table 2, str. 6 HONSBERGER, Hanna et al. How to recognize the traces left on a crime scene by a 3D-printed *Liberator*? *Forensic Science International*. 2018, roč. 286. DOI: 10.1016/j.forsciint.2018.03.026

¹¹⁷ 9 mm BROWNING COURT / 380 AUTO – FMJ (V310332) – 92 GRS – Sellier&Bellot. In: [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.sellier-bellot.cz/produkty/pistolove-a-revolverove-naboje/pistolove-a-revolverove-naboje/detail/291/>

¹¹⁸ Figure 1 zobrazuje díly, pouze hřebík použitý jako úderník není 3D tištěný. HONSBERGER, Hanna et al. How to recognize the traces left on a crime scene by a 3D-printed *Liberator*?

¹¹⁹ „ GREENBERG, Andy. Meet The „Liberator“.

mediální reakce, kdy se (podobně jako u pistolí značky Glock v 80. letech¹²⁰) hovořilo o „nezjistitelnosti“¹²¹ zbraně při kontrolách na letištích a dalších exponovaných místech. Podobně silná byla i reakce ze strany federálních úřadů,¹²² kdy ministerstvo zahraničí Spojených států amerických vyzvalo Defence Distributed k poskytnutí technických dat, za účelem vyhodnocení, zda nedošlo k porušení International Traffic in Arms Regulations (ITAR, zákonná úprava vývozu zbraní a technologií ze Spojených států), kdy bylo tvrzeno, že není možné dávat technické specifikace na internet volně dostupné všem, nejen občanům Spojených států. Po Defence Distributed tedy bylo žádáno stažení tiskových souborů z internetu, s tím, že mohou občanům Spojených států své informace dále poskytovat, ale jiným způsobem, např. předáním na flashdisku, posláním e-mailem nebo běžnou poštou na datovém nosiči. Vzhledem k povaze internetu je zřejmé, že jakmile byly příslušné soubory jednou zveřejněny a někým staženy, je prakticky nemožné je zcela odstranit a zamezit jejich šíření. Soubory k tisku *Liberatoru* jsou nadále online dostupné, a to včetně mnoha variací na původní výtvar Codyho Wilsona, které se liší použitou ráží, délkou hlavně i materiálem, ale jsou zjevně pokračováním myšlenky *Liberatoru*.

¹²⁰BAN ON PLASTIC GUNS PROPOSED BY LAWMAKERS (Published 1986). In: . 5. 5. 1986 [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1986/05/05/us/ban-on-plastic-guns-proposed-by-lawmakers.html>

¹²¹ „(...)“Security check points, background checks, and gun regulations will do little good if criminals can print plastic firearms at home and bring those firearms through metal detectors with no one the wiser,” read a statement sent to me and other reporters.“(...)“ GREENBERG, Andy. *Meet The „Liberator“*.

¹²²State department Letter - ITAR -2013-05-08-State Letter.pdf [online] [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <http://www.dmlp.org/sites/dmlp.org/files/2013-05-08-State%20Letter.pdf>

Obrázek 10 – 3D tištěná pistole Liberator

5.1.1 3D tisk, jeho základní charakteristika a typy filamentů

Specifikem 3D tisku oproti ostatním způsobům výroby částí zbraní je relativní jednoduchost. Ta vyniká při srovnání s běžnými metodami výroby, vyžadujícími mechanickou zručnost, jako je například sváření, ohýbání a řezání plechů nebo obrábění kovů (na soustruhu nebo s pomocí ručních nástrojů). Přes vstupní náklady v řádu desítek tisíc korun, a to zejména na pořízení 3D tiskárny¹²³ a filamentu (materiál, ze kterého je tištěno), jde o relativně levný způsob, jak si nelegálně vyrobit součásti zbraně. Existující 3D tiskárny jsou prodávány jako hotové, dá se mluvit o režimu plug and play, kdy stačí tiskárnu vhodně umístit, připojit k počítači, najít si tiskové soubory, použít správný filament a nastavení a zahájit tisk. Nedostatkem 3D tisku při výrobě je jeho nízká rychlost, v profesionální výrobě se tak uplatňuje zejména při tvorbě prototypů, kdy umožňuje ověřit například ergonomiku výrobku. Na opačné straně od 3D tisku je další dnes zcela běžně používaná metoda výroby z polymerů v zbrojním průmyslu. Jde o vstřikování plastů do forem, vyžadující značné investice na výrobu formy a pořízení příslušného vybavení. Výhodou je však vysoká rychlost výroby.

Oproti běžným metodám výroby, kde dochází k odstraňování materiálů pro dosažení výsledného požadovaného tvaru, u 3D tisku dochází k postupnému přidávání materiálu, proto se o něm mluví jako o aditivní výrobě. Samotný 3D tisk probíhá tak, že roztavený filament je

¹²³ Sestavená Original Prusa i3 MK3S+ | 3D tiskárny Original Prusa přímo od Josefa Průši. In: *Prusa3D by Josef Prusa* [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.prusa3d.com/cs/kategorie/original-prusa-i3-mk3s/>

nanesen na přesné místo v osách X-Y-Z, což řídí sama 3D tiskárna, kdy lze například použít tiskové soubory na SD kartě. Po tisku je potřeba odstranit takzvané podpěry nebo výztuhy, které mohly být nutné pro tisk, ale u výsledného produktu nejsou třeba.

V dnešní době existuje velké množství filamentů, které se významně liší cenou a vlastnostmi. Od levných PLA, přes ABS, PET-G až po Nylon, polykarbonáty nebo plasty s příměsí karbonu.¹²⁴ Při porovnání jde tedy od plastů na levné hračky, přes odolné plasty používané na airsoftové zbraně až po materiály blízké se továrně používaným materiálům na rámy dnes tak rozšířených polymerových pistolí. Změna filamentů má dále dopad na nezbytnou teplotu trysky při tisku a dobu tisku.

Mimo nejběžnější 3D tisk s použitím plastů existuje také 3D tisk kovů, který zatím není tak rozšířený vzhledem k ceně pokročilejších tiskáren,¹²⁵ představuje ovšem další krok v oblasti 3D tisku. V oblasti legální výroby zbraní již byl použit například pro výrobu tlumičů¹²⁶ nebo celých zbraní.¹²⁷

5.3 Důvod rozšíření – Spojené státy americké

K hlavnímu rozmachu 3D tištěných zbraní došlo ve Spojených státech amerických, a to podle mého názoru z několika důvodů. Hlavním z nich je fakt, že ve Spojených státech je legální vyrobit si podomácku zbraň pro vlastní potřebu.¹²⁸ Samozřejmě při dodržení zákonných omezení, jako je například omezení počtu importovaných dílů nebo splnění požadavku na získání povolení ze strany ATF¹²⁹ a zaplacení příslušné daně, pokud jde o některé regulované druhy zbraní, například o takzvanou pušku s krátkou hlavní.¹³⁰ Podpurným důvodem je hluboce zakořeněná zbraňová kultura ve Spojených státech, pro část prozbraňové populace představuje jakákoliv regulace držení zbraní ze strany státu nepřijatelný zásah do práv

¹²⁴ Materiálový slovník MATERIALPRO3D.CZ. Seznam materiálů pro 3D tisk. In: *materialpro3d.cz* [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.materialpro3d.cz/materialovy-slovník/>

¹²⁵ How Much Does a Metal 3D Printer Cost? In: *All3DP Pro* [online]. 1. 11. 2022 [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://all3dp.com/2/how-much-does-a-metal-3d-printer-cost/>

¹²⁶ STAFF, GUNS. SIG SAUER to 3D Print All New Suppressors, Unveils MOD-X9. In: *GUNS Magazine* [online]. 2. 12. 2020 [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://gunsmagazine.com/gear/sig-sauer-to-3d-print-all-new-suppressors-unveils-mod-x9/>

¹²⁷ SEVENSON, Brittney. Solid Concepts 3D Prints Another Metal Gun, „Reason“, a 10mm Auto 1911. In: *3DPrint.com | TheVoiceof3DPrinting / AdditiveManufacturing* [online]. 26. 10. 2014 [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://3dprint.com/21109/3d-print-metal-gun-reason/>

¹²⁸ Does an individual need a license to make a firearm for personal use? | Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives. In: [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://www.atf.gov/firearms/qa/does-individual-need-license-make-firearm-personal-use>

¹²⁹ ATF je běžně používaná zkratka pro americký Úřad pro alkohol, zbraně, tabák a výbušniny, která se v kontextu této práce zabývá vymáháním federální zbraňové legislativy

¹³⁰ Jde o pušku s hlavní kratší než 16 palců (= 40.64 cm), nebo celkovou délkou menší než 26 palců (66.04 cm) - Gun control act (18 U.S.C., Chapter 44, §921 odst. 8)

garantovaných druhým dodatkem Ústavy Spojených států.¹³¹ Dalším důvodem rozmachu domácí výroby, včetně 3D tištěných zbraní, je federální zákon o kontrole zbraní z roku 1968,¹³² který stanovuje, co se rozumí zbraní (např. tělo pistole, lower receiver¹³³ u pušek typu AR-15). Ta část, která je považována za zbraň, pak podléhá omezením při prodeji. Jedním takovým omezením je z Bradyho zákona¹³⁴ vyplývající požadavek na ověření bezúhonnosti kupujícího pomocí systému NICS (National Instant Criminal Background Check System), který spravuje FBI. Pomocí tohoto systému se ověřuje zejména trestní rejstřík, zda kupující nemá omezenou svéprávnost nebo zda je vůbec občanem Spojených států.¹³⁵ Problém s touto úpravou je v tom, že mimo toho, co se rozumí zbraní, jsou ostatní komponenty (které by v České republice byly označeny za hlavní části zbraně a tak by byl jejich prodej omezen) prodejné bez dalšího.¹³⁶ Je tak možné obcházet tuto úpravu tím, že si tu část, která je považována za zbraň, vyrobí osoba, která by neprošla ověřením bezúhonnosti, s tím, že si pak ostatní části volně koupí.

V souvislosti s tím se pak mluví o takzvaných ghost guns. Jde o zbraně, které nemají výrobní číslo a neexistují v žádných státních registrech.¹³⁷ Jednou z variant výroby takové zbraně je použití 3D tištěné části. Další běžnou variantou je použití 80% nebo nedokončeného těla zbraně.¹³⁸ Jde o součásti, které jsou v takovém stadiu výroby, že ještě nejsou považovány za zbraň, a jsou proto volně prodejné. Jedním takovým příkladem jsou sady¹³⁹ firmy Polymer80, které nabízí nedokončené tělo pistole spolu s díly, které je potřeba umístit do těla zbraně, což ovšem vyžaduje vrtání otvorů. Aby byly otvory vyvrtány správně, je v sadě držák pro vrtání, do kterého se tělo zbraně upíná. Ostatní potřebné součásti zbraně si musí aspirující výrobce pořídit sám.

¹³¹ Debata o druhém dodatku americké ústavy by vydala na další závěrečnou práci.

¹³² Gun control act (18 U.S.C, Chapter 44),

¹³³ Lower receiver, jinak též lower je spodní část pouzdra závěru pušek typu AR-15

¹³⁴ Brady Law | Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives. In: [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://www.atf.gov/rules-and-regulations/brady-law>

¹³⁵ *Přehled NICS* [online] [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://ucr.fbi.gov/nics/general-information/nics-overview-brochure>

¹³⁶ Co se týče federální úpravy, v jednotlivých státech můžou být upraveny odlišně

¹³⁷ EMERSON, Traci a Sara BENSLEY. Ghost Guns. *DttP: Documents to the People*. 2019, roč. 47, č. 3.

¹³⁸ Are “80%” or “unfinished” receivers illegal? | Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives. In: [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://www.atf.gov/firearms/qa/are-%E2%80%9C80%E2%80%9D-or-%E2%80%9Cunfinished%E2%80%9D-receivers-illegal>

¹³⁹ PF940SC 80% SubCompact Frame Kit - Flat Dark Earth|Polymer80. In: [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: https://www.polymer80.com/PF940SC-80-SubCompact-Frame-Kit-Flat-Dark-Earth_2

Obrázek 11 – Polymer80 rám zbraně s držákem na vrtání

Složitější variantou jsou 80% lowery pro zbraně typu AR-15. Na ty se zaměřila společnost Defense Distributed, kterou založil, nám již z případu 3D tištěného Liberatoru známý, Cody Wilson. Tato společnost vyrábí stolní CNC stroje (obráběcí stroj řízený počítačem) nazvané Ghostgunner. Původním účelem Ghostgunneru bylo jeho využití k dokončování 80% lowerů AR-15. Šlo o odstranění materiálu z nedokončeného výkovku tak, aby bylo do loweru možné nainstalovat bicí mechanismus.¹⁴⁰ Stále však byl vyžadován z větší části již hotový polotovár. Současná, třetí, generace Ghostgunneru má ovšem umožňovat výrobu loweru z 0 %, tedy z bloku hliníku o správných rozměrech.¹⁴¹ Blíží se tak tovární výrobě zbraní. Zásadní částí celého projektu je kód umožňující CNC stroji provádět přesné obráběcí operace. Tento kód není dostupný online, protože by šlo o porušení ITAR, stejně tak není Ghostgunner prodáván osobám mimo Spojené státy. Přesto je podle mého namístě sledovat vývoj těchto typů zařízení, jejichž variace mohou postupně pronikat i do Evropy.

5.4 Aktuální úroveň 3D tištěných zbraní

U 3D tištěných zbraní hovoří Hays o třech hlavních kategoriích.¹⁴² První z nich jsou zbraně, které na většinu dílu využívají 3D tisk, jako je výše představený Liberator. Další jsou zbraně

¹⁴⁰ Ghost Gunner 2 CNC Review | Machining for the masses. In: *SOFREP* [online] [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://sofrep.com/gear/ghost-gunner-2-cnc-review-machining-for-the-masses/>

¹⁴¹ *Ghost Gunner Can Make Zero Percent Receiver!* - [online]. 2022 [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://www.thefirearmblog.com/blog/2022/01/12/ghost-gunner-zero-percent-receiver/>

¹⁴² HAYS, G. & IVAN T. WITH N.R. JENZEN-JONES. *Desktop Firearms: Emergent Small Arms Craft production Technologies* [online]. Perth: Armament Research Services (ARES), . Dostupné

hybridní, které využívají 3D tištěné části v kombinaci s volně dostupnými kovovými částmi. Třetí typ jsou zbraně, které využívají továrně vyrobené části a pouze tělo zbraně je 3D tištěné. Tento třetí typ je specifický pro Spojené státy americké, kdy tělo zbraně nebo její rám jsou považovány za zbraň, zatímco ostatní části jsou volně prodejné.

5.4.1 FGC-9

„V roce 2019 vzbudila pozornost další 3D tištěná zbraň. Oproti jednoranné pistoli Liberator šlo o výrazně pokročilejší design. Zbraň FGC-9 je samonabíjecí karabina pistolové (9 mm Luger) ráže, která používá široce rozšířené (a 3D vytisknutelné) zásobníky na ráži 9 mm Luger od firmy Glock. Zbraň je navržena tak, aby nebyly třeba žádné regulované části, což mělo za cíl obejít evropské úpravy držení zbraní. Již z názvu je patrný politický motiv, jelikož celý název zbraně zní Fuck Gun Control-9 (9 je odkaz na používanou ráži).“¹⁴³

Dalším zajímavým prvkem je i snaha o používání komerčně dostupných součástí pro výrobu FGC-9. Spoušťový mechanismus má být například z volně dostupných airsoftových zbraní nebo z hraček, právě s cílem zajistit dostupnost částí, aniž by musel aspirující pachatel vyrábět složitější části sám. FGC-9 a její varianty představují nejvyspělejší 3D tištěný design zbraně. Z hlediska kategorií jde o hybridní 3D tištěnou zbraň, kdy používá kovovou hlaveň, kovový závěr a další kovové součásti. K variantě FGC-9 dospěl její designér JStark 1809 po úpravách z designu nazvaného Shuty AP-9, což byla hybridní 3D tištěná varianta Lutyho samopalu, který byl představen výše. Prvek, který si zaslouží pozornost, je podle mého i to, že na designu s JStarkem spolupracoval americký občan vystupující na internetu pod přezdívkou IvanT.¹⁴⁴ Jeho role zřejmě spočívala mimo jiné v tom, že prováděl testování návrhu za účelem jeho vylepšení, s využitím toho, že si zbraň mohl legálně vyrobit. Důvod, proč tomu věnovat pozornost, je v tom, že po těchto amerických testech je pak větší šance, že 3D tištěná zbraň bude fungovat tak, jak byla navržena, případně vylepšena, a tím pádem bude nebezpečnější v případech nedovoleného ozbrojování. Celkově je návod k této zbrani velmi podrobný a dobře dokumentuje každý potřebný krok. Zajímavé je uvedení předpokládaného času potřebného k výrobě této zbraně. Tisk jednotlivých dílů má trvat šest dní, kdy tisk největších

z: <https://armamentresearch.com/wp-content/uploads/2020/03/ARES-Research-Report-8-Desktop-Firearms.pdf>
s. 13

¹⁴³HAYS, G. & IVAN T. WITH N.R. JENZEN-JONES. *Desktop Firearms: Emergent Small Arms Craft production Technologies* s. 10

¹⁴⁴ THORNTON, Nathan. 3D Printed Guns: Catching Up with Ivan T. In: *International Sportsman* [online]. 28. 6. 2020 [cit. 31.03.2023]. Dostupné z: <https://internationalsportsman.com/3d-printed-guns-catching-up-with-ivan-t/>

dílů trvá od 16 do 39 hodin. Samotné sestavení má trvat dva dny v případě, že má výrobce připravenou hlaveň a používá uživatelsky jednodušší chemické svařování.¹⁴⁵

Za zvlášť elegantní považují vyřešení problému s mířidly. FGC-9 využívá 3D tištěnou Picatinny lištu k namontování libovolné optiky, nejčastěji levného kolimátoru. Po nastřelení optiky tak lze od zbraně očekávat použitelnou přesnost.

Obrázek 12 – FGC-9

Tento typ zbraně byl již zaznamenán v Evropě, konkrétně v Londýně, kde 7. října 2022 Londýnská metropolitní policie¹⁴⁶ zadržela „komponenty, ze kterých by se daly sestavit hned tři karabiny FGC-9 ráže 9mm Luger.“¹⁴⁷ Předtím se již tyto zbraně vyskytly také ve Finsku¹⁴⁸ a Austrálii.¹⁴⁹ Zvlášť zmiňovaný finský případ podle mého dobře ilustruje, co lze u výrobce

¹⁴⁵ Informace z návodu k výrobě FGC-9, který je přiložen u tiskových souborů

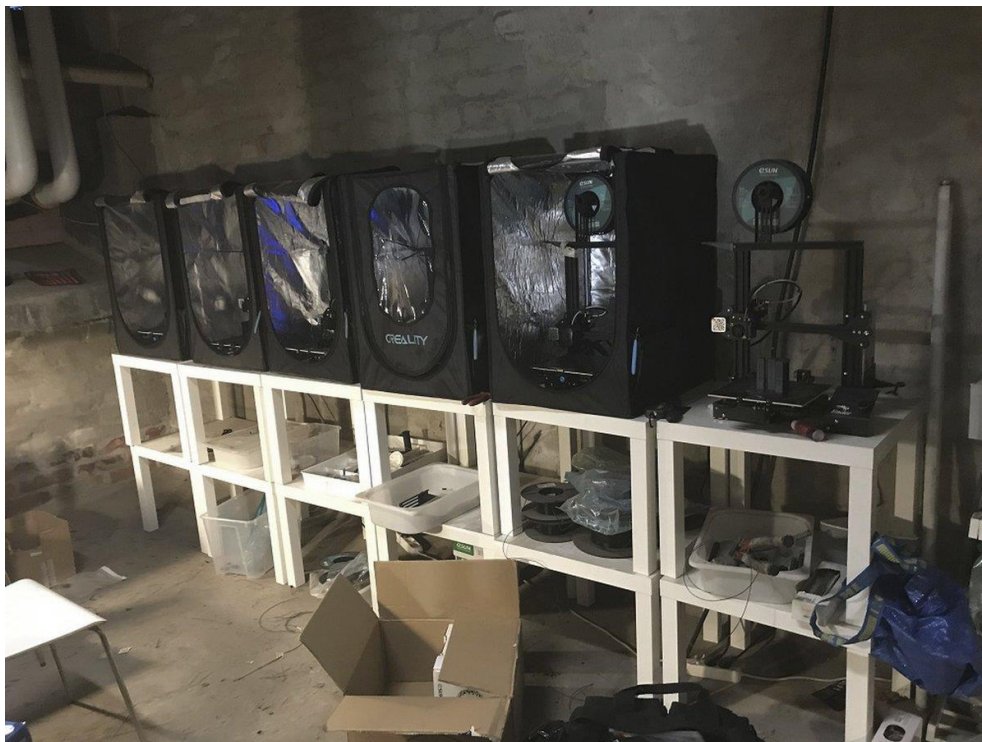
¹⁴⁶ A suspected makeshift 3D firearm home factory has been discovered by officers from the Met's Specialist Crime Command. We believe this is one of the largest seizures of 3D printed firearm components ever in the UK. Uživatel Metropolitan Police na Twitteru. In: *Twitter* [online]. 12. 10. 2022 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/metpoliceuk/status/1580206072438337538>

¹⁴⁷ BCM. Londýnská ilegální 3D manufaktura. *Sířelecká revue*. roč. 55, č. 1/2023.

¹⁴⁸ IS. KRP: Suomessa otettu kiinni sata ANOM-operaatioon liittyen. In: *Ilta-Sanomat* [online]. 8. 6. 2021 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.is.fi/kotimaa/art-2000008036975.html>

¹⁴⁹ 3D submachine guns, luxury cars, and expensive jewellery seized. 2. 6. 2021 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.9news.com.au/national/3d-guns-cars-watches-jewellery-cash-seized-by-police-in-raids/74b37fde-58b8-42e8-8f4f-e49a6437c3fa>

těchto zbraní čekat. Na zveřejněné fotografii je vidět šest 3D tiskáren, zřejmě pro účely urychlení výroby.

Obrázek 13 – Výrobna 3D tištěných zbraní ve Finsku

5.4.2 ECM – elektrochemická výroba

Podle Jenzen-Jonese je zvláště zajímavá metoda použití elektrochemické výroby hlavně, což zjednodušeně řečeno spočívá ve využití elektrolýzy k vytvoření drážkování a nábojové komory. Tato technologie není nová, například již v roce 1978 vznikla zpráva pro Námořní výbrojní stanici v Louisville, Kentucky, která se touto technologií zabývala v kontextu drážkování hlavní děl pro námořnictvo.¹⁵⁰ Dále ji používal například SIG Sauer pro výrobu pistolových hlavní.¹⁵¹

Přesto až s rozmachem 3D tisku došlo k počátku experimentování s touto metodou výroby hlavní v domácím prostředí. 3D tištěná část je použita jako nevodivé pouzdro pro elektrody, které jsou vedeny tak, aby došlo k vytvoření vhodného drážkování. Dále je elektrolýza použita k vytvoření nábojové komory. Používání hlavní s hladkým vývrtem v kombinaci s běžným střelivem byl značně omezující prvek co do použitelnosti některých podomácku vyrobených zbraní. Vzhledem k vysoké náročnosti běžných metod drážkování hlavní byl

¹⁵⁰ Elektrochemická výroba dělových hlavní: ráže a drážkování In: *ECM naval.pdf* [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA072437.pdf>

¹⁵¹ Blíže BOLTON-KING, Rachel, et al. Manufacturing of SIG Sauer 9 x 19 mm Pistols. 2012. Association of Firearm and Tool Mark Examiners Journal, 44(1), 19-28.

často tento krok jednoduše přeskočen, s tím, že přesnost měla být nahrazena množstvím vystřelených ran (typický příklad je například Lutyho samopal).

Návod k výrobě hlavně pomocí elektrochemické výroby je jednoduše dostupný online a obsahuje velmi přesný a kvalitní popis, jak hlavěň vyrobit. Nástroje potřebné k výrobě a polotovary jsou všechny volně dostupné, byť tato varianta vytvoření drážek v hlavni a nábojové komory vyžaduje použití 3D tištěného nástroje. Budou to takto vyráběné hlavěň, které podle mého do budoucna převládnu u improvizovaně vyrobených zbraní.

Obrázek 14 – Dvě hotové hlavěň vyrobené metodou ECM a použité přípravky

5.4.3 Liberator 12k

Další zbraň, která ilustruje současnou úroveň 3D tištěných zbraní, je Liberator 12k. Podle Hayse jde o: „šestiranný hybridní design revolverové brokovnice, která je primárně složena z 3D tištěných částí, doplněných výztuhou z ocelových trubek, kupovaných buď online, nebo z železářství.“¹⁵² Tento popis však sedí jen na prototypovou variantu nazvanou ZZR6x12.¹⁵³ Obecně jde o modulární zbraň, která používá jeden design těla zbraně, na který umísťuje dvě varianty jednoranné zlamovací brokovnice v ráži 12, nebo zlamovací vrhač/granátomet v ráži 37 mm.¹⁵⁴ Zmiňované brokovnice se liší v tom, jak odolný typ trubky je použitý místo hlavěň. Jde tak o zbraň blízko trubkovým brokovnicím, byť významně vylepšený zvláště v oblasti ergonomie. Je namísto sledovat vývoj revolverové varianty, která má potenciál být výrazně

¹⁵² HAYS, G. & IVAN T. WITH N.R. JENZEN-JONES. *Desktop Firearms: Emergent Small Arms Craft production Technologies*, s. 14.

¹⁵³ #Liberator12k | Home. In: [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://liberator12k.com/index.html>

¹⁵⁴ Vrhač/granátomet v této ráži je možné ve Spojených státech legálně držet, spolu s různými druhy svétlic a kouřových nábojů.

nebezpečnější. Jinak stojí jako u FGC-9 za zmínku, že nejde o zbraň navrženou na zelené louce, jako spíš o evoluci existujících variant podomácku vyráběných zbraní, namířenou ke zjednodušení výroby, a to v oblasti potřebného množství úkonů k sestavení zbraně.

5.4.4 Očekávaný vývoj

V oblasti hybridních 3D tištěných zbraní lze podle mého do budoucna očekávat zejména zdokonalování existujících typů těchto zbraní a aktualizování příslušných návodů podle dostupnosti materiálů a nových typů filamentu.

5.5 3D tištěná těla zbraní, pouzdra závěrů, zásobníky a příslušenství zbraní

Vzhledem k zmiňované americké právní úpravě dochází k tomu, že na 3D tiskárně je vytištěno tělo zbraně a zbylé díly jsou legálně koupeny. Tato varianta v březnu 2020¹⁵⁵ umožňovala vytištění regulované části pro 20 typů zbraní, od pušek typu AKM (Plastikov) a AR-15, přes samopaly (upravené na samonabíjecí) jako vzor 61 (Škorpion), TEC-9 a MAC 10 po pistole, nejčastěji Glock modely 17, 19 a 26, ale i další typy. Od té doby různých variant jen přibýlo. Pro nahlédnutí je možno navštívit stránku defcad.com, kde se shromažďuje komunita 3D modelářů a nadšenců do zbraní. Defcad nabízí občanům Spojených států po registraci ke stažení kolem 800 vytisknutelných zbraní. Je možné narazit i na populární zbraně typu pistolových karabin, jako je CZ Scorpion Evo 3 nebo HK MP-5, existují i tiskové soubory pro malorážkové pákové opakovačky. Pro mě osobně bylo překvapivé, že je možné vytvořit i samonabíjecí zbraň v puškové ráži s použitím 3D tištěného těla zbraně, tím příkladem je variace na pušku CETME model 58 ráže 7,62 mm NATO, nazvaná AMIGO GRANDE.¹⁵⁶

¹⁵⁵ HAYS, G. & IVAN T. WITH N.R. JENZEN-JONES. *Desktop Firearms: Emergent Small Arms Craft production Technologies*, s. 29.

¹⁵⁶ Y, Cody. *Amigo Grande CETME 308 3D Printed* [online]. 2022 [cit. 31.03.2023]. Dostupné z: <https://3dgunbuilder.com/rifles/amigo-grande-cetme-308/>

Obrázek 15 – AMIGO GRANDE – 3D tištěné tělo zbraně

Všechny tyto typy jsou koncipovány tak, že využívají americkou právní úpravu, tedy dojde k vytištění těla zbraně a ostatní části si výrobce dokoupí. Specifické jsou případy používající sady dílů zbraní, které obsahují kompletní zbraň mimo tělo zbraně, typicky jde o zbraně importované do Spojených států, například právě sada pro CETME model 58.¹⁵⁷ Rozšíření takových zbraní tak podle mého nelze v České republice ve větší míře očekávat, vzhledem k regulaci hlavních částí zbraní.

Byť by se mohlo zdát, že je vytvoření zbraně tímto způsobem banální záležitostí, není tomu tak. Po vytištění vyžaduje díl začištění, následuje instalace potřebných částí a jejich slícování a ani pak nemusí zbraň bezproblémově fungovat. Tento problém dobře ilustruje reportáž serveru VICE o 3D tištěném Glocku.¹⁵⁸ Přestože má reportér k dispozici zkušeného výrobce, trvá mu sestavení několik hodin, po kterých mu zbraň funguje jako jednoranná. Až po několika dalších hodinách a výměně závěru se mu podaří zprovoznit zbraň jako samonabíjecí.

Za zmínku stojí i existence 3D tištěných tlumičů na zbraň, které mohou mít požadovaný efekt snížení hluku, ovšem za cenu velmi omezené použitelnosti v řádu jednotek výstřelů. Odolnost tlumiče samozřejmě záleží na použitém filamentu a ráži zbraně. Přes tyto nedostatky se vyskytují v rážích od malorážkové .22 LR přes pistolové 7,65 mm Browning a 9 mm Luger po puškové 5,56x45 mm a 7,62x39 mm.

5.5.1 3D tištěné zásobníky

Co se však může snadno rozšířit i v České republice, jsou 3D tištěné zásobníky. Ty se rychle zařadily mezi 3D tištěné části, neboť i komerčně prodávané typy jsou z velké části vyrobeny

¹⁵⁷ CETME Model C Rifle Parts Kit, 7.62 NATO / .308 *Good* - Gun Parts Kits at GunBroker.com : 978817276. In: [cit. 31.03.2023]. Dostupné z: <https://www.gunbroker.com/item/978817276>

¹⁵⁸ *I 3D-Printed a Glock to See How Far Homemade Guns Have Come* [online]. 2021 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=C4dBuPJ9p7A>

z plastu. Zároveň u nich nedochází k zásadnímu zahřívání materiálu, což u plastů může činit problémy, ale pouze k mechanickému opotřebení. Jediným prvkem, který nelze spolehlivě vytisknout, je pružina podavače zásobníku, která je však běžně volně prodejná.

Ve Spojených státech amerických došlo kvůli návrhu senátora za stát New Jersey Roberta Menendeze¹⁵⁹ na omezení prodeje, výroby, importu a držení velké většiny používaných zásobníků (mělo se vztahovat na zásobníky na více než 10 ran) k rozšíření a přejmenování tiskových souborů pro 3D tisk zásobníků do pistole Glock na tzv. Menendez mags.¹⁶⁰ Tyto zásobníky odpovídají rozměrově běžným zásobníkům značky Glock pro pistole modelů 17/19/26. V tiskových souborech jsou v kapacitách od 10 do 30 ran. Zajímavostí je existence varianty přímo určené pro FGC-9 na 25 ran.

Pro ověření toho, co v této práci tvrdím, jsem se rozhodl získat výše zmiňovaný zásobník (Menendez Mag) do pistole typu Glock 19. Soubor je volně ke stažení na internetu, a ačkoliv je tisk legální, úmyslně neuvádím odkaz na získání těchto souborů. Získal jsem variantu *Baby Menendez* na 15 nábojů.

Pro představu, co se týče rychlosti výroby, všechny součástky, kromě pružiny podavače, byly vytištěny za 4 hodiny 44 minut. Délka tisku podle mého zároveň dobře dokládá jednu z nevýhod 3D tisku, a to jeho nízkou rychlost výroby součástí. Po vytištění součástí a odstranění tiskových podpěr jsem zásobník sestavil s použitím pružiny podavače z originálního zásobníku značky Glock. Po dočištění hran na botce zásobníku a na podavači fungoval se třemi školními náboji bez problému. Následně jsem zásobník naplnil 15 kusy střeliva ráže 9 mm Luger. Poté jsem vložil plný zásobník do pistole Glock 19. Při „suchém“ (bez střelby) ověření funkčnosti ve zbrani, kdy jsem manuálně pohyboval závěrem, zásobník bez problémů podával náboje, a po nabití a vyhození patnáctého náboje došlo k zachycení závěru v zadní poloze, díky záchytnému závěru iniciovanému prázdným podavačem zásobníku. Po přesvědčivém výkonu jsem se rozhodl vyzkoušet zásobník střelbou. Zásobník jsem měl 24 hodin před střelbou nabitý. Tím jsem chtěl ověřit dostatečnou tuhost vyústění zásobníku. Při první střelbě došlo po vystřelení 14 ran k závadě spočívající v nepodání posledního náboje, při které byl závěr zachycen v zadní poloze, jako by byl zásobník prázdný. Při následné střelbě s 5 a 10 náboji v zásobníku k takové závadě nedocházelo. Při opakování střelby

¹⁵⁹ SEN. MENENDEZ, Robert [D-NJ. S.447 - 116th Congress (2019-2020): Keep Americans Safe Act. In: . 2. 12. 2019 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <http://www.congress.gov/>

¹⁶⁰ Y, Cody. *Menendez Magazine 3D Printed* [online]. 2022 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://3dgunbuilder.com/magazines/menendez-magazine/>

s plným zásobníkem již k závadě nedošlo. Celkově bylo s pomocí vytištěného zásobníku vystřeleno 50 ran. Mimo závadu při prvním zásobníku nedošlo k žádné zádržce. Obecně byl zásobník tak použitelný, jak bych čekal od originálního zásobníku.¹⁶¹ Otázkou zůstává dlouhodobá použitelnost a odolnost takového zásobníku.

Obrázek 16 – 3D tištěný zásobník rozložený

¹⁶¹ Vlastní pokus autora, střelbou ověřeno 13.4.2023.

Obrázek 17 – 3D tištěný zásobník složený

Náklady na výrobu tohoto zásobníku byly 23,38 Kč v materiálu (Prusament PLA Galaxy Silver¹⁶²), pružina podavače by stála 183 Kč.¹⁶³ Spotřebu elektřiny jsem nesledoval. Dále není brána v potaz pořizovací cena 3D tiskárny. Pro srovnání, originální zásobník značky Glock na 15 nábojů stojí 1 080 Kč.¹⁶⁴

Takto vyrobené zásobníky jsou podle mého názoru méně kvalitní a trvanlivé než originální, tyto nevýhody ale vyrovná nízká pořizovací cena a možnost osobních zásahů do designu a funkčnosti. Z oblasti nedovoleného ozbrojování je rizikem možnost tisku vysokokapacitních a zákonem regulovaných zásobníků. Podle současné právní úpravy jsou zásobníky do krátké zbraně s kapacitou nad 20 nábojů podrobeny omezením prodeje a vlastnictví a je potřeba si zařídit příslušnou výjimku dle § 11a a § 11b zákona o zbraních, takový zásobník je však možné vytisknout během několika hodin na 3D tiskárně.

¹⁶² Prusament PLA Galaxy Silver 1kg | 3D tiskárny Original Prusa přímo od Josefa Průši. In: *Prusa3D by Josef Prusa* [online] [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.prusa3d.com/cs/produkt/prusament-pla-galaxy-silver-1kg/>

¹⁶³ WOLFF +5% POWER SPRING, 3-PAK FITS GLOCK® BIG STICK,31/33 RD MAGS. In: *Brownells Česká republika* [online] [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.brownells.cz/EXTRA-POWER-MAGAZINE-SPRINGS-FOR-GLOCK-5-Power-Spring-3-pak-fits-GlockZ-Big-Stick31-33-Rd-Mags-WOLFF-20-17-22-34-35-31-969000076>

¹⁶⁴ Zásobník pro pistoli Glock 19 Gen 5, 9mm | Army shop Armed.cz. In: <https://www.armed.cz/> [online] [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/zasobnik-pro-pistoli-glock-19-gen-5-9mm/>

5.6 3D Tištěné zbraně v České republice

V České republice do listopadu 2021 nebyla Policií České republiky zadržena žádná zbraň vytištěná na 3D tiskárně,¹⁶⁵ nicméně předpokládám, že se v České republice obecně takto vyrobené zbraně minimálně v jednotkách kusů nachází.

Je každopádně legální vytisknout si některé příslušenství ke zbrani. Jednoduchým pravidlem je podle mého to, že ty díly, které lze koupit bez zbrojního průkazu, si lze zpravidla i vytisknout na 3D tiskárně. Jde tak typicky o úpravy vzhledu, nikoliv funkce zbraně. V rámci střelecké komunity se tak vyskytují například 3D vytištěné přední rukojeti, střenky a lišty na montáž kolimátorů.¹⁶⁶

Pro účely vyšetřování nedovoleného ozbrojování s použitím 3D tisku by podle mého bylo vhodné, aby se vyšetřující seznámili s dostupnými návody k výrobě zbraní s použitím 3D tisku. V těchto návodech lze nalézt doporučení k výrobě, seznamy doporučených materiálů a popisy výrobních postupů, někdy i s návody, jak si vyrobit střelivo do těchto zbraní. Jednotlivé používané položky jsou často uvedeny včetně odkazů na online obchody k jejich nákupu. Znalost těchto návodů může pomoci ujasnit si význam některých stop, například nalezení elektrického zdroje, značného množství soli a kusů trubek odpovídajících návodu u pachatele naznačuje, že pachatel vyráběl hlaveň/hlavně pomocí metody ECM.

¹⁶⁵ BALISTIK KRIMINALISTICKÉHO ÚSTAVU POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Rozhovor ohledně nedovoleného ozbrojování, významu kriminalistické balistiky pro jeho potírání a o výskytu 3D tištěných zbraní ze dne 24. 11. 2021.*

¹⁶⁶ LIBOR KEJVAL. 3D tisk ve světě zbraní. *Střelecká revue*. roč. 53, č. 1/2021, s. 34–35.

6. Zhodnocení rizika vyplývajícího z rozšíření používání 3D tisku k výrobě zbraní a jak mu čelit

Ve světle toho, co jsem nastínil v předchozí kapitole, se zde pokusím zhodnotit rizika vyplývající z rozšíření používání 3D tisku v nelegální výrobě zbraní.

V první řadě je podle mého nutné si přiznat, že zvláště hybridní designy zbraní vytvářené s pomocí 3D tištěných součástí jako FGC-9 jsou proti předchozím podomácku vyráběným zbraním výrazně lepší a použitelnější zbraní. Naproti tomu plně 3D tištěné zbraně jako Liberator jsou spíše kuriozitou než použitelnou zbraní. Možnost výroby těla zbraně pomocí 3D tisku a následné vyrobení zbraně s pomocí sériově vyráběných dílů je podle mého nutné nadále sledovat, byť nepředpokládám rozšíření do států EU. Je nezbytné dále sledovat i 3D tisk používající kovy místo plastů. Ten by mohl umožnit výrobu odolnějších nelegálních zbraní. Zatím je však výrazně omezen cenou 3D tiskáren na kov a energetickou náročností těchto tiskáren.

Nejzávažnějším rizikem v současné době je podle mého možnost rozšíření metody výroby hlavní pomocí ECM. V současné době jsem dohledal jen variantu pro výrobu hlavně v ráži 9 mm Luger. Rizikem by bylo, pokud by došlo k dalšímu vývoji nástrojů pro použití na jiné ráže používané například při výrobě zbraní z expanzních typů. Takovéto hlavně by zřejmě nabídly vyšší přesnost vzhledem k drážkování. Otázka je, zda takovéto operace stojí pachatelům za investici času a prostředků, pokud mají zákazníky i za současného stavu.

V závislosti na úspěchu legislativních kroků ke snížení dostupnosti expanzních, znehodnocených a flobertkových zbraní zneužívaných k vyrábění nelegálních zbraní je podle mého možné, že se postupně rozšíří používání 3D tisku k jejich nahrazování. Na druhou stranu je stejně dobře možné, že se rozšíří levné CNC stroje, pomocí kterých dojde k výrobě nelegálních zbraní s využitím zkušeností a dat nashromážděných kolem systému Ghostgunner, opět v kombinaci s hlavními vytvořenými pomocí ECM. Vzhledem k tomu, že má Ghostgunner v třetí generaci být schopný vytvořit z kusu hliníku rám zbraně, lze očekávat, že by šel využit k výrobě závěru pistole. Po vyrobení těch částí, které představují regulované části (u pistole typicky hlaveň, závěr, tělo zbraně), může výrobce koupit ostatní součástky jako volně prodejné náhradní díly (například různé čepy a pružiny). Je však namístě poznamenat, že taková výrobní operace by vyžadovala významné finanční prostředky, a tak je podle mého možná spíše v prostředí organizovaného zločinu. I tam platí, že je otázkou, proč

se složitě pouštět do vlastní výroby, pokud jsem schopen sehnat zbraně jiným způsobem levněji.

To, že k výrobě zbraní pomocí 3D tiskáren již došlo, svědčí o tom, že i přes nevýhody jako nízká rychlost výroby a přeci jen určitou mechanickou zručnost vyžadující montáž jsou ceněny i jejich výhody. Zvláště u zbraní jako FGC-9 například to, že není třeba složitě zbraň pašovat do cílové země, ale může být tištěna přímo na místě určení. Veškeré používané díly jsou volně dostupné. Stačí postupovat přesně podle návodu a výsledkem je použitelná samonabíjecí karabina.

Celkově podle mého bude riziko vyplývající z 3D tištěných zbraní narůstat, spolu s jejich počty. Nečekám však, že by se z nich v dohledné době stal nejčastější typ nelegálně držných zbraní.

6.1 Jak riziku rozšíření 3D tištěných zbraní čelit?

Zásadní otázkou tedy je, jak těmto zbraním čelit. Na toto téma se konala v Haagu 25. a 26. května 2022 konference EUROPOLU. Závěry byly: „*Spojení a spolupráce mezi orgány činnými v trestním řízení a průmyslem/soukromým sektorem je nezbytná k identifikaci a sledování vývoje kolem 3D tištěných zbraní. Dojde k vytvoření mezinárodní sítě expertů na 3D tištěné zbraně, s úkolem udržet orgány činné v trestním řízení informované o vývoji v oblasti 3D tištěných zbraní. Opatření, která navrhli účastníci, a další vývoj kolem 3D tištěných zbraní, budou shrnuta do informačního listu, který bude distribuován partnerům a zákonodárcům celosvětově.*“¹⁶⁷ Bohužel, tento informační list EUROPOL nezveřejnil, případně nevytvořil, a tak se mohu jen dohadovat, jaká opatření byla navrhována.

S nutností sledovat vývoj v oblasti 3D tištěných zbraní nelze než souhlasit.

V souvislosti s výrobou 3D tištěných zbraní není podle mého potřeba měnit úpravu nedovoleného ozbrojování v trestním právu, a to vzhledem k tomu, že jde pouze o jednu z metod nedovolené výroby zbraní.

Podle mého názoru je jedním ze způsobů, jak omezit 3D tištěné zbraně, omezování přístupu k tiskovým souborům zbraní a ideálně mazání takových tiskových souborů z internetu. To je však prakticky neproveditelný požadavek. Již nyní dochází k tomu, že některé databáze

¹⁶⁷ Printing insecurity: Tackling the threat of 3D printed guns in Europe. In: *Europol* [online] [cit. 31.03.2023]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/printing-insecurity-tackling-threat-of-3d-printed-guns-in-europe>

tiskových souborů (například defcadu) vyžadují internetové připojení ze Spojených států a neumožňují použití VPN na obejití tohoto požadavku. Přesto stačí okopírovat název daného souboru, vyhledat jej některým z internetových vyhledávačů a pak vesele stahovat soubory ze serveru podle vlastního výběru. Dále jsou tyto soubory často sdíleny pomocí takzvaných peer to peer sítí, tedy decentralizovaně, podobným způsobem, jako jsou šířeny různé soubory porušující autorská práva. Navíc tiskové soubory mohou být šířeny „fyzicky“, na datových nosičích, tedy prakticky nesledovatelně.

Vzhledem k povaze konstrukce FGC-9, která má využívat volně dostupných komponentů, mě napadá jako způsob omezení významné snížení dostupnosti střeliva na černém trhu. Otázkou však je, jak takového omezení dostupnosti dosáhnout. Navíc je potřeba brát v potaz, že přímo FGC-9 v návodu obsahuje i instrukce, jak vytvořit střelivo z volně dostupných komponentů.

Možnost zabránění rozšíření 3D tištěných zbraní tím, že bude docházet k registraci 3D tiskáren, je podle mého politicky neprůchodná. Analogicky by se pak mohlo jednat o tom, že je třeba omezit všechny svářečky, frézy a soustruhy, protože by mohlo dojít k jejich použití k výrobě zbraní.

Obecně bych tedy řekl, že 3D tištěné zbraně půjdou omezit jen velice těžko. Boj proti nim tak bude spíše spočívat v stejné policejní práci jako v případech kompletně podomácku vyrobených zbraní.

7. Závěr

Právní úprava regulující držení zbraní má na území dnešní České republiky dlouhou tradici. Úprava nedovoleného ozbrojování taktéž sahá až do 19. století. Za zpřísněním úpravy nedovoleného ozbrojování často stojí proběhnuvší válečný konflikt a následné rozšíření zbraní, spolu s požadavkem na zajištění veřejného pořádku i v takové situaci. Takovým případem jsou podle mého jak zákon na ochranu republiky, tak zákon na ochranu lidově demokratické republiky. Naopak někdy stojí za rozšířením nelegálních zbraní měnící se geopolitická situace v souvislosti s nedostačující právní úpravou legálního držení zbraní.

V právní úpravě nedovoleného ozbrojování je zřejmý velký vliv mezinárodního práva a evropského práva. Zejména evropské právo je podle mého dobrým nástrojem pro omezení nedovoleného ozbrojování, vzhledem k snadnému přecházení hranic díky Schengenskému prostoru. Následná harmonizace práva se projevuje ve vnitrostátní právní úpravě držení zbraní. Trestní právo je v případě nedovoleného ozbrojování nutné vnímat v kontextu práva evropského a správního. Znění trestného činu nedovoleného ozbrojování by si zasloužilo aktualizaci tak, aby byly reflektovány změny právní úpravy na úseku zbraní a střeliva.

Trestný čin nedovoleného ozbrojování není častý, má velmi nízký podíl na registrované kriminalitě. V porovnání se sousedními státy máme nejnižší podíl nedovoleného ozbrojování na celkové registrované kriminalitě. Státní zastupitelství odkládá čtvrtinu případů nedovoleného ozbrojování, postupně klesá podíl věcí řešených ve zkráceném přípravném řízení. Nejčastěji ukládanou hlavní sankcí za nedovolené ozbrojování je trest odnětí svobody podmíněně odložený. Prakticky výhradně jsou pachatelé muži, v polovině případů ve věku 30–49. Průběžně rostou počty legálně držících zbraní a držitelů zbrojních průkazů. Pomocí zbraňových amnestií se povedlo snížit množství nelegálně držících zbraní o téměř 26 tisíc kusů. Počet odevzdaných zbraní však při zatím poslední amnestii výrazně klesl proti předchozí. Mám za to, že nedovolené ozbrojování je častější, než jak je registrováno.

Domácí nebo ilegální výroba zbraní je dlouhodobý fenomén. Improvizované, často samočinné zbraně se dařilo vyrábět i během válečných konfliktů na okupovaných územích. Některé typy podomácku vyrobených zbraní jsou velice primitivní, až na úroveň, že jde o dvě trubky. Oblíbenou zbraní zločinců se stal samopal navržený jako politický protest. Za jeho oblíbeností stojí to, že nepoužívá žádné regulované součásti. Přesto jeho výroba vyžaduje manuální zručnost a schopnost práce s kovy. Jednodušší než výroba kompletních zbraní je reaktivace znehodnocených zbraní. Další oblíbená metoda je předělání zbraně konvertované na expanzní

nebo flobertové zpět do původního stavu. Využívání expanzních zbraní upravených k vystřelování střely je oblíbená, jednoduchá a častá metoda.

Novou metodou v oblasti nelegální výroby zbraní je 3D tisk. 3D tištěné zbraně se poprvé vyskytly ve Spojených státech, kdy šlo o téměř kompletně 3D tištěnou zbraň nazvanou Liberator. Postupem času došlo k vývoji v této oblasti, kdy dochází k tisku těl zbraní, ke kterým si výrobce koupí zbylé volně prodejné části. Největší hrozbou jsou však hybridní 3D tištěné zbraně. Ty využívají kombinace 3D tištěných součástek a volně prodejných nezbraňových částí. Hlavním představitelem tohoto typu je FGC-9, samonabíjecí pistolová karabina v ráži 9 mm Luger s dynamickým závěrem. Zásadní výhodou FGC-9 proti jiným typům podomácku vyráběných zbraní je drážkovaná hlaveň vyráběná pomocí elektrochemického obrábění. Tyto zbraně se již vyskytly v Evropě. Běžná je též výroba zásobníků pomocí 3D tisku. Vlastním pokusem jsem prokázal, že 3D tištěný zásobník ve zbrani funguje.

3D tištěné zbraně představují existující riziko, které do budoucna poroste. Jejich výskyt zřejmě poroste, rychlost růstu je odvislá od toho, jak budou dostupné jiné, levnější zbraně. K řešení otázky, jak těmto zbraním čelit, zasedal EUROPOL, výstupy bohužel nejsou dostupné. Omezení dostupnosti tiskových souborů zřejmě nebude možné. Stejně tak omezení dostupnosti střeliva. Jak 3D tištěným zbraním čelit, tak zůstává otázkou.

Seznam použitých zdrojů:

1. Seznam použité literatury

BARTOŠEK, Jan a Milena BAČKOVSKÁ. *Zbraně a střelivo*. Vydání první. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-843-6.

DRAŠTÍK, A., DURDÍK, T., FREMR, R., RŮŽIČKA, M., SOTOLÁŘ, A. *Trestní zákoník: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2023-3-26]. ASPI_ID KO40_2009CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

GŘIVNA, Tomáš a Ivana Zoubková MIROSLAV SCHEINHOST. *Kriminologie – 5. aktualizované vydání*. 5. vydání. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5.

HAYS, G. & IVAN T. WITH N.R. JENZEN-JONES. *Desktop Firearms: Emergent Small Arms Craft production Technologies* [online]. 2020. vyd. Perth: Armament Research Services (ARES)., . ISBN 978-0-648-52675-9. Dostupné z: <https://armamentresearch.com/wp-content/uploads/2020/03/ARES-Research-Report-8-Desktop-Firearms.pdf>

HEARD, Brian J. *Handbook of firearms and ballistics: examining and interpreting forensic evidence*. Oxford ; Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell, 2008. Developments in fullerene science. ISBN 978-0-470-69460-2.

JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: Obecná část, Zvláštní část*. á. aktualizované a doplněné vydání. vyd. Praha: Leges, 2022. Edice Student. ISBN 978-80-7502-576-0.

JELÍNEK JIŘÍ A KOL. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vydání. vyd. Praha: Leges, 2022. ISBN 978-80-7502-637-8.

JELÍNEK, Jiří a KOLEKTIV. *Trestní právo hmotné: Obecná část, Zvláštní část*. 7. aktualizované a doplněné vydání. vyd. Praha: Leges, 2019. Edice Student. ISBN 978-80-7502-380-3.

KREUZ, Petr a Ivan MARTINOVSKÝ, eds. *Vladislavské zřízení zemské a navazující prameny: (Svatováclavská smlouva a Zřízení o ručnicích); edice*. Vyd. 1. vyd. Dolní Břežany: Scriptorium, 2007. ISBN 978-80-86197-91-3.

NICOLAS FLORQUIN AND BENJAMIN KING. *FROM LEGAL TO LETHAL Converted Firearms in Europe* [online]. 2. vyd. Switzerland: Small Arms Survey, [cit. 17.02.2023]. ISBN 978-2-940548-50-7. Dostupné z: <https://www.smallarmssurvey.org/sites/default/files/resources/SAS-Report-7-Converted-Firearms-REV5-WEB.pdf>

PLANKA, Bohumil a KOLEKTIV. *Kriminalistická balistika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-036-9.

ŠÁMAL, Pavel et al., eds. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7.

2. Seznam internetových zdrojů

CANDEA, Stefan et al. Following the Path of the Paris Terror Weapons. *Der Spiegel* [online]. 2016 [cit. 30.03.2023]. ISSN 2195-1349. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/international/europe/following-the-path-of-the-paris-terror-weapons-a-1083461.html>

DALY, Max. *Hunting for Guns* [online]. 2014 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.vice.com/da/article/bnk8ea/hunting-for-guns-002>

ERENFEICHT, Leszek. Błyskawica: Poland's First Successful SMG. In: . 3. 8. 2012 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/blyskawica-polands-first-successful-smg/>

ERENFEICHT, Leszek. Polish „Beha” Resistance SMG. In: . 29. 6. 2012 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/polish-beha-resistance-smg/>

HUMMEL, Kristina. The Halle, Germany, Synagogue Attack and the Evolution of the Far-Right Terror Threat. In: *Combating Terrorism Center at West Point* [online]. 18. 12. 2019 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://ctc.westpoint.edu/halle-germany-synagogue-attack-evolution-far-right-terror-threat/>

IS. KRP: Suomessa otettu kiinni sata ANOM-operaatioon liittyen. In: *Ilta-Sanomat* [online]. 8. 6. 2021 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.is.fi/kotimaa/art-2000008036975.html>

MATERIALPRO3D.CZ. Seznam materiálů pro 3D tisk. In: *materialpro3d.cz* [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.materialpro3d.cz/materialovy-slovník/>

MCCOLLUM, Ian. A Vet Returns to Civilian Life: Richardson Industries Slamfire Guerrilla Shotguns. In: . 29. 1. 2021 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/a-vet-returns-to-civilian-life-richardson-industries-slamfire-guerrilla-shotguns/>

MCCOLLUM, Ian. Agram 2000: Croatia's Gangster Gun. In: . 13. 6. 2022 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/agram-2000-croatias-gangster-gun/>

MCCOLLUM, Ian. Richardson Guerrilla Gun in Congressional Testimony. In: . 31. 1. 2021 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/richardson-guerrilla-gun-in-congressional-testimony/>

MCCOLLUM, Ian. Weapons as Political Protest: P.A. Luty's Submachine Gun. In: . 2. 8. 2017 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.forgottenweapons.com/weapons-as-political-protest-p-a-lutys-submachine-gun/>

PARK, Ju-min a Daniel LEUSSINK. The DIY gun used to kill Japan's Abe was simple to make, analysts say. *Reuters* [online]. 2022 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/diy-gun-used-kill-japans-abe-was-simple-make-analysts-say-2022-07-09/>

POLICJA, Polska. Przestępstwa kryminalne - ogółem. In: *Statystyka* [online] [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/przestepstwa-kryminalne/63470,Przestepstwa-kryminalne-ogolem.html>

POLICJA, Polska. Wyrób lub posiadanie broni palnej bez zezwolenia (art. 263). In: *Statystyka* [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwko-13/63619,Wyrob-lub-posiadanie-broni-palnej-bez-zezwolenia-art-263.html>

SEN. MENENDEZ, Robert [D-NJ. S.447 - 116th Congress (2019-2020): Keep Americans Safe Act. In: . 2. 12. 2019 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <http://www.congress.gov/>

SEVENSON, Brittney. Solid Concepts 3D Prints Another Metal Gun, „Reason”, a 10mm Auto 1911. In: *3DPrint.com / The Voice of 3D Printing / Additive Manufacturing* [online]. 26. 10. 2014 [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://3dprint.com/21109/3d-print-metal-gun-reason/>

STAFF, GUNS. SIG SAUER to 3D Print All New Suppressors, Unveils MOD-X9. In: *GUNS Magazine* [online]. 2. 12. 2020 [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://gunsmagazine.com/gear/sig-sauer-to-3d-print-all-new-suppressors-unveils-mod-x9/>

TELEVIZE, Česká. Dva mrtví po střelbě v Sasku-Anhaltsku. Podle médií útočil mladý německý antisemita. In: *ČT24 - Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR - Česká televize* [online] [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2946770-utocnik-pred-synagou-v-nemecku-zastrelil-dva-lidi-a-je-na-uteku>

THORNTON, Nathan. 3D Printed Guns: Catching Up with Ivan T. In: *International Sportsman* [online]. 28. 6. 2020 [cit. 31.03.2023]. Dostupné z: <https://internationalsportsman.com/3d-printed-guns-catching-up-with-ivan-t/>

Y, Cody. *Amigo Grande CETME 308 3D Printed* [online]. 2022 [cit. 31.03.2023]. Dostupné z: <https://3dgunbuilder.com/rifles/amigo-grande-cetme-308/>

Y, Cody. *Menendez Magazine 3D Printed* [online]. 2022 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://3dgunbuilder.com/magazines/menendez-magazine/>

3D submachine guns, luxury cars, and expensive jewellery seized. In: . 2. 6. 2021 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.9news.com.au/national/3d-guns-cars-watches-jewellery-cash-seized-by-police-in-raids/74b37fde-58b8-42e8-8f4f-e49a6437c3fa>

9 mm BROWNING COURT / 380 AUTO – FMJ (V310332) – 92 GRS – Sellier & Bellot. In: [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.sellier-bellot.cz/produkty/pistolove-a-revolverove-naboje/pistolove-a-revolverove-naboje/detail/291/>

2013-05-08-State Letter.pdf [online] [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <http://www.dmlp.org/sites/dmlp.org/files/2013-05-08-State%20Letter.pdf>

AGRAM 2000: The Croatian Reinvention of the Italian Beretta M12. In: . 16. 3. 2023 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://special-ops.org/agram-2000-submachine-gun/>

Are “80%” or “unfinished” receivers illegal? | Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives. In: [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://www.atf.gov/firearms/qa/are-%E2%80%9C80%E2%80%9D-or-%E2%80%9Cunfinished%E2%80%9D-receivers-illegal>

ATT_English.pdf [online] [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: https://thearmstradetreaty.org/hyper-images/file/ATT_English/ATT_English.pdf?templateId=137253

Australian police seize homemade submachine gun during drug raid - [online]. 2015 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.thefirearmblog.com/blog/2015/03/10/australian-police-seize-homemade-submachine-gun-drug-raid/>

Balkan arms find buyers in Western Europe – DW – 12/05/2015. In: *dw.com* [online] [cit. 20.03.2023]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/the-balkan-route-to-western-europe-for-yugoslavia-guns/a-18896280>

BAN ON PLASTIC GUNS PROPOSED BY LAWMAKERS (Published 1986). In: . 5. 5. 1986 [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1986/05/05/us/ban-on-plastic-guns-proposed-by-lawmakers.html>

Brady Law | Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives. In: [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://www.atf.gov/rules-and-regulations/brady-law>

Bundeswehr: Over 60,000 rounds of ammo unaccounted for – DW – 07/17/2020. In: [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/germany-military-ammunition/a-54214817>

CETME Model C Rifle Parts Kit, 7.62 NATO / .308 *Good* - Gun Parts Kits at GunBroker.com : 978817276. In: [cit. 31.03.2023]. Dostupné z: <https://www.gunbroker.com/item/978817276>

Čtvrtá zbraňová amnestie skončila - Policie České republiky. In: [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ctvrta-zbranova-amnestie-skoncila.aspx>

Does an individual need a license to make a firearm for personal use? | Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives. In: [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://www.atf.gov/firearms/qa/does-individual-need-license-make-firearm-personal-use>

Držitelé zbrojních průkazů - Policie České republiky. In: [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-2020-drzitele-zbrojnich-prukazu.aspx>

ECM naval.pdf [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA072437.pdf>

Ghost Gunner 2 CNC Review | Machining for the masses. In: *SOFREP* [online] [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://sofrep.com/gear/ghost-gunner-2-cnc-review-machining-for-the-masses/>

Ghost Gunner Can Make Zero Percent Receiver! - [online]. 2022 [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://www.thefirearmblog.com/blog/2022/01/12/ghost-gunner-zero-percent-receiver/>

Homemade shotgun turned in at gun buyback event in San Francisco. In: *ABC7 San Francisco* [online] [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://abc7news.com/san-francisco-gun-buyback-event-homemade-shotgun/3686268/>

How Europe's Terrorists Get Their Guns [online] [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://time.com/how-europes-terrorists-get-their-guns/>

How Much Does a Metal 3D Printer Cost? In: *All3DP Pro* [online]. 1. 11. 2022 [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://all3dp.com/2/how-much-does-a-metal-3d-printer-cost/>

I 3D-Printed a Glock to See How Far Homemade Guns Have Come [online]. 2021 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=C4dBuPJ9p7A>

Komorous varoval zločince. In: *iDNES.cz* [online]. 22. 10. 2001 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/komorous-varoval-zlocince.A011022_171232_praha_krimi_ton

#Liberator12k | Home. In: [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://liberator12k.com/index.html>

nics-overview-brochure.pdf [online] [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: <https://ucr.fbi.gov/nics/general-information/nics-overview-brochure>

Norway Nightmare: Oslo Bombing Suspect Bought 6 Tons Of Fertilizer. In: *HuffPost* [online]. 23. 7. 2011 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: https://www.huffpost.com/entry/oslo-bombing-anders-behring-brelvik-norwegian-suspect-fertilizer_n_907697

Obvinění 4 osob z nedovoleného ozbrojování - Policie České republiky. In: [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/obvineni-4-osob-z-nedovoleneho-ozbrojovani.aspx>

Original Prusa i3 MK3S+ | 3D tiskárny Original Prusa přímo od Josefa Průši. In: *Prusa3D by Josef Prusa* [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.prusa3d.com/cs/kategorie/original-prusa-i3-mk3s/>

Oslo and Utoya attacks of 2011 | Facts, History, & Trial | Britannica. In: [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Oslo-and-Utoya-attacks-of-2011>

P.A. Luty 9 mm sub-machine guns - Armament Research Services (ARES) [online]. 2017 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://armamentresearch.com/pa-luty-9mm-submachine-guns/>

Paris attacks of 2015 | Timeline, Events, & Aftermath | Britannica. In: [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Paris-attacks-of-2015>

PF940SC 80% SubCompact Frame Kit - Flat Dark Earth|Polymer80. In: [cit. 28.03.2023]. Dostupné z: https://www.polymer80.com/PF940SC-80-SubCompact-Frame-Kit-Flat-Dark-Earth_2

Plynové pistole koupené v Česku používá britské podsvětí - Seznam Zprávy. In: [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/plynove-pistole-koupene-v-cesku-pouziva-britske-podsveti-60744>

Plzeňští kriminalisté zadrželi dva lidi, kteří chtěli nakoupit zbraně bez patřičných povolení. In: *Týdeník Policie* [online]. 27. 10. 2022 [cit. 14.03.2023]. Dostupné z: <https://tydenikpolicie.cz/plzensti-kriminaliste-zadrzeli-dva-lidi-kteri-chteli-nakoupit-zbrane-bez-patricnych-povoleni/>

Posledním červencovým dnem byla ukončena zbraňová amnestie - Policie České republiky. In: [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=22631616&docType=ART>

Printing insecurity: Tackling the threat of 3D printed guns in Europe. In: *Europol* [online] [cit. 31.03.2023]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/printing-insecurity-tackling-threat-of-3d-printed-guns-in-europe>

Prusament PLA Galaxy Silver 1kg | 3D tiskárny Original Prusa přímo od Josefa Průši. In: *Prusa3D by Josef Prusa* [online] [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.prusa3d.com/cs/produkt/prusament-pla-galaxy-silver-1kg/>

Shinzo Abe: How the former Japan PM's assassination unfolded. *BBC News* [online]. 2022 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-62094363>

Střelec z ostravské nemocnice použil speciálně upravenou zbraň. Podle policie se zasekávala. In: *iROZHLAS* [online] [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ostrava-strelba-pistole-policie_2001211204_pj

Tresty za šíření nacistických symbolů či trvalá zbraňová amnestie. Změna zákoníku je před schválením. In: *EuroZpravy.cz* [online] [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/domaci/politika/tresty-za-sireni-nacistickych-symbolu-ci-trvala-zbranova-amnestie-zmena-zakoniku-je-pred-schvalenim.7be6e037>

UK's biggest gun smuggling plot: Who was behind it? *BBC News* [online]. 2016 [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/uk-36081009>

Ve Fakultní nemocnici Ostrava se střílelo. Pachatel se střílel do hlavy, při převozu do nemocnice zemřel. In: *Radiožurnál* [online]. 10. 12. 2019 [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/ve-fakultni-nemocnici-ostrava-se-strilelo-pachatel-se-strelil-do-hlavy-pri-8121404>

VHU PRAHA. In: [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.vhu.cz/exhibit/pistole-mars-635-mm-v-tzv-zakonne-delce/>

WOLFF +5% POWER SPRING, 3-PAK FITS GLOCK® BIG STICK,31/33 RD MAGS. In: *Brownells Česká republika* [online] [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.brownells.cz/EXTRA-POWER-MAGAZINE-SPRINGS-FOR-GLOCK-5-Power-Spring-3-pak-fits-GlockZ-Big-Stick31-33-Rd-Mags-WOLFF-20-17-22-34-35-31-969000076>

Zásobník pro pistoli Glock 19 Gen 5, 9mm | Army shop Armed.cz. In: <https://www.armed.cz/> [online] [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/zasobnik-pro-pistoli-glock-19-gen-5-9mm/>

Zbraně z hobbymarketu: Útočník v Halle si vyrobil samopal, pistoli, brokovnice, výbušniny - a také střelivo. In: *zbrojnice.com* [online]. 10. 10. 2019 [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2019/10/10/zbrane-z-hobbymarketu-utocnik-v-halle-si-vyrobil-samopal-pistoli-brokovnice-vybusniny-a-take-strelivo/>

Zbraňová amnestie - Policie České republiky. In: [cit. 16.12.2022]. Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/zpravodajstvi-jen-jmk-zbranova-amnestie.aspx?fbclid=IwAR1FFQsvAe0M3WVapo0ahIsOKubwu_8qIVUpON15JIEzIvPo77WBNqGWWkM

Zřízení o ručnicích, folio 1v. In: [cit. 14.12.2022]. Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/edicni/edice/d47e439c-fdb0-4653-9ce2-3a0ae8c584dc/plny-text/s-aparatem/folio/1v>

Císařský patent 223/1852 ř.z. týkající se ustanovení o výrobě zbraní a munice, o obchodu s nimi a jich držení, jakož i o nošení zbraně úplné a aktuální znění. In: *ASPI* [online] [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/18/1/2>

Zákon 117/1852 ř.z. Trestní zákon o zločinech, přečinech a přestupcích úplné a aktuální znění. In: *ASPI* [online] [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/17/1/2?vtextu=372×lice=31.03.1929>

3. Seznam použitých právních předpisů

Zákon č. 119/2002 Sb., zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních)

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

4. Seznam použité judikatury

3 Tk 174/51 Nedovolená výroba a držení zbraní a výbušnin a nedovolené ozbrojování. In: *ASPI* [online] [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/23446/1/2>

4 To 45/74

7 Tdo 1459/2015

3 Tdo 213/2003

4 Tdo 376/2017

4 Tdo 991/2014

11 Tdo 1620/2015 Nedovolené ozbrojování. In: *ASPI* [online] [cit. 17.03.2023]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/327541/1/2/usneseni-rt-c-11-tdo-1620-2015-nedovolene-ozbrojovani>

5. Seznam ostatních zdrojů

BALISTIK KRIMINALISTICKÉHO ÚSTAVU POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Rozhovor ohledně nedovoleného ozbrojování, významu kriminalistické balistiky pro jeho potírání a o výskytu 3D tištěných zbraní ze dne 24.11.2021*. 2021.

BCM. Londýnská ilegální 3D manufaktura. *Střelecká revue*. roč. 55, č. 1/2023, s. 6–7. ISSN 0322-7650.

CALLSEN, Emma. International Tracing Instrument (ITI). In: *IANSÁ* [online]. 1. 5. 2021 [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: <https://iansa.org/international-tracing-instrument-iti/>

EMERSON, Traci a Sara BENSLEY. Ghost Guns. *DttP: Documents to the People*. 2019, roč. 47, č. 3, s. 15–19.

HONSBERGER, Hanna et al. How to recognize the traces left on a crime scene by a 3D-printed Liberator? *Forensic Science International*. 2018, roč. 286, s. 245–251. ISSN 03790738. DOI: 10.1016/j.forsciint.2018.03.026

JANDÁSEK, Mgr Vlastimil. *Právní úprava střelných zbraní a střeliva ve světle práva Evropské unie*

LIBOR KEJVAL. 3D tisk ve světě zbraní. *Střelecká revue*. roč. 53, č. 1/2021. ISSN 0322-7650.

ODBORNÝ SPECIALISTA ZNEHODNOCOVÁNÍ ZBRANÍ. *Znehodnocování zbraní a vývoj příslušné právní úpravy- emailová komunikace s ČÚZZS*

50/1923 Sb. - Beck-online. In: [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjzgizv6njqfzygmmjtfuya>

BKA - Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2018. In: [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Waffenkriminalitaet/waffenkriminalitaetBundeslagebild2018.html;jsessionid=DEC2611926F9001C7CA3D9CF7EE77F72.live601?nn=28062>

BKA - Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2019. In: [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Waffenkriminalitaet/waffenkriminalitaetBundeslagebild2019.html;jsessionid=6891B341F10C7BA6AAC01B7981AFCD71.live601?nn=28062>

BKA - Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2020. In: [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Waffenkriminalitaet/waffenkriminalitaetBundeslagebild2020.html;jsessionid=DEC2611926F9001C7CA3D9CF7EE77F72.live601?nn=28062>

BKA - Bundeslagebilder Waffenkriminalität - Bundeslagebild Waffenkriminalität 2021. In: [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Waffenkriminalitaet/waffenkriminalitaetBundeslagebild2021.html?nn=28062>

BKA - Police Crime Statistics. In: [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: https://www.bka.de/EN/CurrentInformation/Statistics/PoliceCrimeStatistics/policecrimestatistics_node.html

S-EPI. 300/2005 Z. z. Trestný zákon | Aktuálne znenie. In: *Zákony pre ľudí* [online] [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-300>

Důvodová zpráva - vládní návrh zákona o zbraních a střelivu- tisk č. 1071. In: [cit. 27.02.2023]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=3&t=1071>

Kodeks Karny [online] [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf>

Kriminalita - Policie České republiky. In: [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

Programme of Action on small arms and its International Tracing Instrument – UNODA [online] [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: <https://www.un.org/disarmament/convarms/salw/programme-of-action/>

Protokol proti nedovolené výrobě střelných zbraní - předkládací podklady [online]. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/original/67641/56949/56628>

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/337. In: [cit. 17.02.2023]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2018/337/oj?locale=cs

Přehled o počtu stíhaných fyzických osob a počtu trestných činů podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (40/2009 Sb.) [cit. 25.03.2023] Dostupné z: <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

Přehled o pravomocně vyřízených fyzických osobách podle paragrafů (odsouzených + vyřízených jinak) - právní předpis (40/2009 Sb.) [cit. 25.03.2023] Dostupné z: <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

Přehled přestupků za rok 2018 - Ministerstvo vnitra České republiky. In: [cit. 25.02.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prehled-prestupku-za-rok-2018.aspx>

RIS - Waffengesetz 1996 - Bundesrecht konsolidiert, Fassung vom 07.11.2022. [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10006016>

Sicherheitsbericht. In: [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bmi.gv.at/508/start.aspx>

Sněmovní tisk 92. [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=92>

Statistické přehledy kriminality 2021 [online]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/2021-12-prosinec-sest-01a-xlsx.aspx>

Štatistika kriminality v Slovenskej republike , Ministerstvo vnútra SR - Polícia. In: [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?statistika-kriminality-v-slovenskej-republike-xml>

Trestné činy spáchané střelnými zbraněmi - Policie České republiky. In: [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/trestne-ciny-spachane-strelnymi-zbranemi.aspx>

Uživatel CALIBRE OBSCURA na Twitteru. In: *Twitter* [online]. 15. 3. 2023 [cit. 30.03.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/CalibreObscura/status/1636010707027128320>

Uživatel Metropolitan Police na Twitteru. In: *Twitter* [online]. 12. 10. 2022 [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://twitter.com/metpoliceuk/status/1580206072438337538>

Věková struktura | Sčítání 2021. In: [cit. 23.03.2023]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/scitani2021/vekova-struktura>

Výroční zpráva NCOZ 2020 - Policie České republiky. In: [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-ncoz-2020.aspx>

Výroční zpráva NCOZ 2021 - Policie České republiky. In: [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-ncoz-2021.aspx>

Weapons Act (WaffG). In: [cit. 09.11.2022]. Dostupné z: http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_waffg/englisch_waffg.html#p0528

Zadržené zbraně - Policie České republiky. In: [cit. 22.12.2021]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zadrzene-zbrane.aspx>

Ztracené a odcizené zbraně - Policie České republiky. In: [cit. 14.03.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ztracene-a-odcizene-zbrane.aspx>

6. Seznam obrázků

Obrázek 1 – Pistole Mars 6,35 mm v tzv. „zákonné délce“-

<https://www.vhu.cz/exhibit/pistole-mars-635-mm-v-tzv-zakonne-delce/>

Obrázek 2 – Ruční granáty F-1 a RGD-5 pašované do Ruska-

<https://twitter.com/CalibreObscura/status/1636010025444335617>

Obrázek 3 – Při amnestie odevzdané výbušniny zdroj: <https://www.policie.cz/clanek/krajska-reditelstvi-policie-kralovehradecky-kraj-zpravodajstvi-zajimavy-nalez.aspx>

Obrázek 4 – Samopal Blyskawica: <https://www.forgottenweapons.com/submachine-guns/polish-blyskawica-smg/>

Obrázek 5 – Samopal Agram 2000 s tlumičem:

<https://smallarmsreview.com/category/articles/page/246/>

Obrázek 6 – Trubková brokovnice útočnicka z Halle:

<https://www.thefirearmblog.com/blog/2019/10/16/homemade-firearms-used-in-halle-attack/>

Obrázek 7 – Nákres zbraně použité k atentátu na Shinzo Abeho:

<https://idsb.tmgrup.com.tr/ly/uploads/images/2022/07/19/219150.jpg>

Obrázek 8 – Samopal Luty s tlumičem: <https://armamentresearch.com/pa-luty-9mm-submachine-guns/>

Obrázek 9 – Řez pistolí ČZ-75: <https://www.vhu.cz/exhibit/ceskoslovenska-pistole-cz-75-funkcni-rez/>

Obrázek 10 – 3D tištěná pistole Liberator: <https://www.3dnatives.com/en/3d-printed-gun-020920205/>

Obrázek 11 – Polymer80 rám zbraně s držákem na vrtání:
https://www.polymer80.com/PF940SC-80-SubCompact-Frame-Kit-Flat-Dark-Earth_2

Obrázek 12 – FGC-9: <https://3dgunbuilder.com/pistols/fgc-9/>

Obrázek 13 – Výrobna 3D tištěných zbraní ve Finsku: <https://armamentresearch.com/3d-printed-firearms-factory-in-finland-raided/>

Obrázek 14 – Dvě hotové hlavně vyrobené metodou ECM a použité přípravky:
https://twitter.com/Arms_Research/status/1246110857861328896

Obrázek 15 – AMIGO GRANDE- 3D tištěné tělo zbraně:
<https://3dgunbuilder.com/rifles/amigo-grande-cetme-308/>

Obrázek 16 – 3D tištěný zásobník rozložený: - Foto Autor

Obrázek 17 – 3D tištěný zásobník složený - Foto Autor